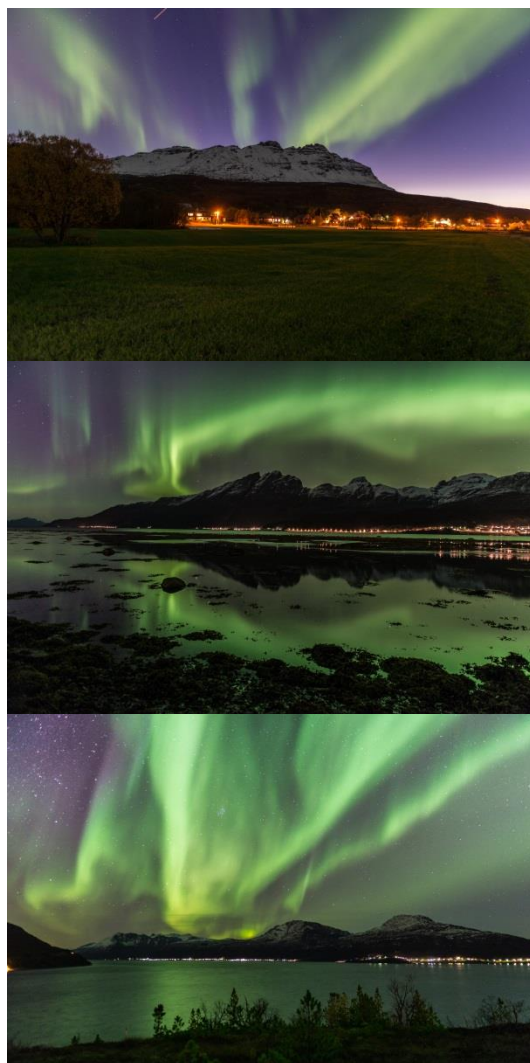

Forslag
Årsbudsjett
2016
Økonomiplan
2017–2019

Ibestad kommune

Innhold

1. Innledning	3
2 Forutsetninger på nasjonalt nivå	5
Statsbudsjett 2016	5
Skatteinntekter	5
Skatt på formue og inntekt	5
Konsekvenser for lbestad kommune	5
3 Driftsbudsjettet	7
Rammeforutsetninger	7
Forutsetninger i budsjettforslaget	7
Eiendomsskatt	7
Avvikling av dagens kjøkkenløsning ved sykehjemmet	7
Bosetting av flyktninger og asylmottak	8
Stimuleringstilskudd til boligbygging	8
Utbytte fra Hålogaland Kraft (HLK)	8
Tilskudd til lbestad fellesråd	9
Reguleringsplan Engenes	9
Pensjonsforsikring – premieavik	9
IDE-prosjektet/næringsutvikling	9
Interkommunalt samarbeid brannvern	9
Bemanningsendringer og -reduksjoner	9
KOSTRA-analyse (prioriteringer)	10
Endringer i budsjett fra 2015 til 2016	12
Usikre bevilgninger	12
Budsjettbalanse - oppsummering	12
4 Driftsbudsjettet i økonomiplanperioden 2017-2019	13
Prognoser – aldersbæreevne	13
Prognoser - økonomiske	13
Balanse i økonomiplanen	14
Drift ny skole	14
Framtidig sykehjem	15
Bosetting av flyktninger og asylmottak	15
Oppsummering	15

5	Investeringsbudsjettet.....	16
	<i>Investeringsbudsjett 2016</i>	16
	<i>Selvfinansierende prosjekt:</i>	18
6	Priser på gebyrer og tjenester.....	19
7	Kommentarer fra seksjonene.....	22
	7.1 Stab/rådmann	22
	Resultatmål	22
	Tiltaksmål (prioriterte med uthevet skrift)	22
	Status	22
	Driftsmessige endringer	23
	Utfordringer i planperioden	23
	7.2 Oppvekst	24
	Resultatmål	24
	Tiltaksmål (prioriterte med uthevet skrift)	24
	Status	24
	Driftsmessige endringer	25
	Utfordringer i planperioden	25
	7.3 Helse, sosial og omsorg	26
	Resultatmål	26
	Tiltaksmål (prioriterte med uthevet skrift)	26
	Status	26
	Driftsmessig endringer	27
	Utfordringer i planperioden	27
	7.4 Plan. Næring og utvikling (PNU)	29
	Resultatmål	29
	Tiltaksmål (prioriterte med uthevet skrift)	29
	Status	29
	Driftsmessige endringer	29
	Utfordringer i planperioden	30
8.	Planstrategi 2016 - 2019	30
9.	Budsjettskjema 1	33
10.	Tabell 1B.....	35
11.	Budsjettskjema 2	36
12.	KOSTRA-tall	37

1. Innledning

Selv om de viktigste rammene for kommunens budsjett legges gjennom statsbudsjettet som kommer i oktober, startet administrasjonens arbeid med budsjettet tidlig i år, ettersom vi på et tidlig tidspunkt kunne sannsynliggjøre et underliggende merforbruk som måtte hentes inn.

Budsjettforslaget som fremlegges er basert på de signalene kommunestyret har gitt:

- Fokus og prioritering av tidlig innsats
- Ingen økning av eiendomsskatt i 2016

Omorganisering og delegering av ansvar har ført til at budsjettarbeidet i år er gjennomført på en litt annen måte enn tidligere. Seksjonslederne har i lengere tid jobbet sammen med avdelingslederne, der avdelingslederne har hovedansvaret for eget budsjett. Rådmannen har satt rammene og sammenfattet budsjettforslaget som fremmes. De tillitsvalgte er informert om arbeidet undervegs.

Utgangspunktet for budsjettet var utfordrende fordi:

- Budsjettkontroll for 2015 har vist at vi har et underliggende merforbruk som ikke er forenelig med aktiviteten.
- Budsjettkontroll for 2015 viser at vi fikk en senere virkning av de tiltakene som ble gjennomført enn beregnet.
- Endringer i inntektssystemet medfører fortsatt reell nedgang i rammeoverføring til Ibestad kommune.
- Fortsatt reduksjon i skjønnsmidlene til kommunen.
- Etter siste budsjettsaldering har Ibestad kommune ikke lenger fondsmidler som kan saldere budsjettet. Et eventuelt underskudd må umiddelbart tas inn via kutt i drift.

Det er stor aktivitet i kommunen som medfører at kommunens ledelse er involvert i svært mange prosjekter. Dette er en utfordring for en forholdsvis liten administrasjon. Kommunens tekniske sektor (PNU) har over flere år hatt bemanningsproblemer, men nå er sektoren fulltallig og vi håper å kunne hente inn de sakene som ligger i løpet av 2016. Av store pågående aktiviteter kan nevnes;

- Bygging av ny skole, forventes ferdig i løpet av 2016
- Utbygging av bredbånd, forventes ferdig i løpet av 2016
- Utvikling av næringsareal Breivoll, forventes ferdig i løpet av 2016
- Opprustning av FV848
- Fremtidig omsorg i Ibestad kommune

Vi må være realistisk og innse at vi har et etterslep på plansida å ta igjen. Det vil ta tid å ta igjen dette planeterslepet. Vi har i 2015 gjennom internt arbeid både tilegnet oss mer generell plankunnskap og laget planmaler. Rådmannen vil sette høye mål for å holde tempoet i planarbeidet.

Som en konsekvens av gjennomført omorganisering samt delegering av ansvar har rådmannen i løpet av 2015 gjennomført et svært intensivt program med det formål å endre eksisterende organisasjonskultur og å bedre arbeidsmiljøet. Sykefravær kan være en indikasjon på kultur og arbeidsmiljø.

	STAB	PNU	OPPVEKST	HSO	Helse
Sykefravær 2014	7,6 %	13,9 %	9,7 %	14,6 %	12,3 %
Sykefravær 2015	3,4 %	3,1 %	6,6 %	11,0 %	7,8 %
Reduksjon	4,2 %	10,8 %	3,1 %	3,6 %	4,5 %

Ibestad kommune, sykefravær 2014 11,9 %
Ibestad kommune, sykefravær 2015 7,8 %

I 2016 vil dette arbeidet fortsett, men da med hovedfokus på avdelingslederne.

Det er en indikasjon på at befolkningsnedgangen er stanset opp. Per 2. kvartal 2015 har befolkningsveksten vært på 7 personer. Det er i all hovedsak et overskudd på innflyttere kontra utflyttere (12 personer) samt et overskudd på innvandring kontra utvandring (7 personer). Fødselsoverskuddet i kommunen er påfallende negativt med -12 personer.

Det er viktig å ta med seg at SSB sine indikatorer med hensyn til framskriving av befolkningen i kommunen ser ut til å stemme. For første gang på mange år er begge barnehagene fulle.

I 2015 fattet kommunestyret vedtak om bosetning av syriske flykninger. 5 familier, begrenset oppad til 20 personer i 2016 og 5 familier, begrenset oppad til 20 personer i 2017. I medhold av samme vedtak arbeider administrasjonen med å se på hvilke muligheter vi har for å øke bosetningen av mindreårige flykninger, innenfor vårt eksisterende bofelleskap. I tillegg har privat aktør etablert mottak av mindreårige flykninger, inntil 46 stykker, i kommunen. Dette vil medføre endringer og det er derfor viktig å ha fokus på endringsevne og vilje.

Kommunebarometeret er en sammenlikning av landets kommuner, basert på til sammen 116 nøkkeltall. Hensikten er å gi beslutningstakere – særlig folkevalgte i kommunestyret – en lettfattelig og tilgjengelig oversikt over hvordan kommunen driver. Tallene er hentet fra Statistisk sentralbyrås KOSTRA-database, Utdanningsdirektoratet, Helsedirektoratet, Grunnskolenes informasjonssystem, Folkehelseinstituttets kommunedatabase og Kommuneproposisjonen. En omlegging av beregningskriteriene gjør at Ibestad kommune faller ned til 348. plass, fra 121. plass i 2014. Rådmannen vil fremme en presentasjon for kommunestyret og be om at saken drøftes.

2 Forutsetninger på nasjonalt nivå

Statsbudsjett 2016

Regjeringa legger opp til en realvekst i kommunesektoren sine samlede inntekter i 2016 på 7,3 mrd. kroner. Av veksten er 4,2 mrd. kroner frie inntekter til primærkommunene. De frie inntektene skal blant annet dekke:

- Befolkningsendringer
- Pris og lønnsøkning
- Endring i pensjonskostnader
- Renteendringer

Regjeringen foreslår ingen store endringer som får betydning for kommunesektoren. Følgende endringer får betydning for Ibestad kommune:

- Et flatt tilskudd til psykologstilling i kommunene på 300.000 kroner. Ibestad kommune har allerede fått 510.000 kroner fra 2015.
- Tilskudd til ressurskrevende tjenester blir dårligere da innslagspunktet økes med 10.000 kr utover prisstigning
- Skole – naturfag økt med 1 time pr 5-7 trinn fra høsten 2016.
- Fortsatt kompetansesatsing i skolene
- Tiltakspakke for sysselsetting – 500 mill. kr fordeles etter innbyggertall uten søknad.
 - Pengene skal brukes til vedlikehold og rehabilitering av skoler og omsorgsbygg.
- Småkommunetilskuddet blir ikke prisjustert
- Skjønnsmidlene til Ibestad kommune redusert med 185.000 kr til 2,1 mill. kr.
- Tilskudd til øyeblikkelig hjelp senger - KAD (Kommunale Akutt Døgnetenhet)
- Overføring av skatteoppkreverfunksjonen til staten fra 01.07.2016
- Øke rammetilskudd til styrking av bedre rusomsorg, helsestasjons- og skolehelsetjeneste.

Ved beregning av realvekst i kommunesektorens inntekter i 2016 legges det til grunn en pris- og lønnsvekst i kommunal sektor (deflator) på 2,7 %.

Skatteinntekter

Budsjettet beløp for skatt på formue og inntekt (skatteanslag) må sees i sammenheng med rammeoverføringen, ettersom endring av skatteanslag vil gi en nesten tilsvarende endring av rammeoverføringen.

Skatt på formue og inntekt

Det kommunale skattøret for 2016 foreslås økt til 11,8 %. Skattøren er tilpasset forutsetningen om at skattenes andel av de samlede inntektene for kommunene skal utgjøre 40 %. Skatt og rammeoverføring er basert på Kommunesektorens Organisasjon (KS) sin beregningsmodell.

Konsekvenser for Ibestad kommune

Den nominelle veksten i frie inntekter skal dekke kompensasjon for lønns- og prisvekst (2,7 %) samt eventuelle “friske penger” til nye tiltak. På landsbasis utgjør den nominelle veksten 1,6 %. For kommunene i Troms er økningen svakere – 1,4 %. Ibestad får en realnedgang på 0,6 % fra 2015. Ibestad kommuner har de siste årene vært av de kommuner i Troms som har fått lavest vekst og for 2016 blir det nedgang. Det er 2 kommuner i Troms som får lavere vekst enn Ibestad kommune i 2016. Hovedårsaken er endringa i kostnadsnøkkelen som ble vedtatt av Stortinget i 2011 og reduserte skjønnsmidler. I tillegg blir Ibestad kommune trukket for privatskole. I inntektssystemet blir kommunene trukket for elever som går i private

skoler med ca 60.000 kroner netto pr elev. Trekket baseres seg på antall elever pr oktober to år før budsjettåret. I 2016 blir netto virkningen et trekk på knapt 3 mill. kroner i henhold til KS sin regnemodell.

Stortinget vedtok i 2011 å endre kostnadsnøkklene som er grunnlag for deler av rammeoverføringa. Alle de vedtatte endringer, med unntak av reduksjon av skattene sin andel av kommunenes inntekter, taper Ibestad kommune på. Ibestad kommune er den kommunen i landet som taper mest på endringsforslaget. Tapet er beregnet til å utgjøre ca 3,1 mil. kr.

Det er vedtatt overgangsordninger som medfører at endringene slår inn gradvis. Det er i tillegg et fast skjønn som medfører en inntekt på 1 mill. kr til Ibestad kommune. Det er usikkert hvor lenge dette skjønnet vil vare.

Rammeoverføringen skal bidra til en utjevning av kommunenes inntekter gjennom en komplisert og omfattende beregning av utgiftsbehov i den enkelte kommune. Den viktigste faktor er kommunenes befolkningssammensetning. Befolkningsendringer - både demografiske endringer (endringer mellom aldersgruppene) og endringer i forhold til befolkningsutviklingen i landet for øvrig - har stor betydning for størrelsen på rammeoverføringen. Rammeoverføringen baseres delvis på folketall pr 01.07. i året før budsjettåret og 01.01. i budsjettåret. Rådmannens forslag er basert på folketall pr 01.07.2015 (1.417) og at dette folketallet er stabilt i hele økonomiplanperioden. For landet er det lagt inn en befolkningsøkning på 1 %. Så lenge Ibestad kommune har lavere befolkningsøkning enn landet samlet, vil vi få redusert rammeoverføring.

I rammeoverføringen inngår det skjønnsmidler som fordeles av fylkesmannen. Ibestad kommune har igjen fått en betydelig reduksjon i "fylkesmannsskjønnet" i 2016 med knapt 0,2 mill. kroner til 2,1 mill. kr. I 2007 fikk Ibestad kommune et skjønnsstilskudd på 5,6 mill. kroner. En nedgang på 3,5 mill. kroner som kommunen har måtte dekke gjennom nedbemanning og effektivisering.

Det betyr at Ibestad kommune har fått redusert sine inntekter med til sammen 6,6 mill. kroner siden 2007 på disse to elementer i inntektssystemet.

Jeg har foran redegjort for endringene i forslag til statsbudsjett og virkning for Ibestad kommune. Det er med bakgrunn i en faktisk nedgang i inntektene at rådmannen skal utarbeide et budsjett for 2016.

Det har likevel vært mulig å legge fram et budsjettforslag i balanse uten å øke eiendomsskatten. Det skyldes først og fremst de nedbemanningstiltak som er blitt gjennomført i 2015 da 8,2 årsverk er fjernet. Inntekter fra både bosetting av flyktninger og asylmottak har positiv effekt på budsjettbalansen.

3 Driftsbudsjettet

Rammeforutsetninger

Utgangspunktet for budsjettarbeidet vil være driftsnivået i 2015 og den nominelle økning i rammeoverføringen som utgjør ca. 1,5 mill. kroner fra 2015-nivået. Neste års lønnsoppgjør er et hovedoppgjør som vanligvis er «dyrere» for arbeidsgiver enn mellomoppgjørene. Rådmannen har ut fra en forutsetning om et moderat oppgjør budsjettert med 2,2 mill. kroner. Rådmannen vil gjøre oppmerksom på at anslaget er usikkert.

Utfordringa vil være at vi «drar med oss» er merforbruk fra 2015 til 2016 dersom ikke tiltak settes inn.

Som følge av overgang til KLP som pensjonsleverandør, må Ibestad kommune betale et medlemsinnskudd på 0,7 mill. kroner hvert år i 5 år.

Forutsetninger i budsjettforslaget

Rentekostnaden er basert på en gjennomsnittlig flytende rente på 2 %.

Fokusområder i budsjettet

Overordnede fokusområder i rådmannens budsjettforslag er:

- ✓ Økonomi
- ✓ Samfunnsutvikling
- ✓ Organisasjonskultur
- ✓ Kommunal service
- ✓ Tidlig innsats

Eiendomsskatt

Eiendomsskatt ble innført fra 2012. Med en skattesats på 2 promille utgjorde den ca 2 mill. kroner i 2015. Skatteinntektene vil ikke øke vesentlig uten å øke skattesatsen.

Kommunestyret skal hvert år vedta skattesats, bunnfradrag og eventuelle endringer av omfanget av eiendomsskatt. Rådmannen vil ikke foreslå økning av skattesatsen i 2016. Fra 2017 da kostnadene med ny skole og andre investeringer (renter og avdrag) slår inn vil det ikke være mulig å unngå økning i eiendomsskatten.

Avvikling av dagens kjøkkenløsning ved sykehjemmet

Det har vært jobbet i lengere tid med å finne en driftsmodell for eksisterende kjøkken, som tilfredsstillt krav om økonomisk effektivitet, uten at dette har lyktes. Kjøkkenet har også måtte avvike utkjøring av varm mat til eksterne beboere, da vi ikke har systemer som tilfredsstillt mattilsynet. Dagens kjøkkendrift er utgått på dato og bør erstattes av en mer rasjonell og kostnadseffektiv løsning. Rådmannen foreslår derfor at dagens kjøkkendrift avvikles og at vi finner en mer tidsriktig måte å løse utfordringen på. Med ekstern leveranse av middagsmat samt styrking av pleiepersonell, som også ivaretar tørrmaten, vil sykehjemmet spare 500.000 kroner i 2016 (halvårseffekt) og til sammen 1 million kroner i 2017. Dette betyr en reduksjon på 3 årsverk i kjøkkenet. Av disse overføres 1,5 årsverk til sykehjemmet slik at netto besparelse blir 1,5 årsverk. Rådmannen vil fremme en egen sak om avvikling av dagens kjøkkendrift.

Redusere antall sykehjemsplasser

Kommunestyret vedtok å redusere antall sykehjemsplasser til 30 i løpet av 2015. Pasientbelegget har i året delvis ligget under 30. Hittil i 2. halvår 2015 har pasientbelegget ligget under 30 i 15 av 18 uker. For å

kunne ta i mot ferdigbehandlede pasienter fra sykehusene, har forholdsvis mange plasser vært opptatt av korttidspasienter. Ibestad kommune har prioritert å ta i mot ferdigbehandlede pasienter og klart det uten å få døgnbøter.

KAD-senger etableres fra november 2015 i Bardu interkommunale legevakt og vil være med på å redusere presset på tilgjengelige framtidige sykehjemsplasser.

Ibestad kommune har forholdsvis mange plasser på sykehjem i forhold til innbyggere over 80 år. Rådmannen foreslår å redusere antall sykehjemsplasser til 29 fra 01.04. og til 28 fra 01.10.2016. En slik reduksjon vil være i tråd med intensjonene i prosjektet Framtidig omsorg der det er vedtatt en endring fra institusjonsbasert omsorg til hjemmebasert omsorg.

Det skal ikke opereres med bemanningstall på sykehjemmet, men bemanne etter faktisk behov. Det gir en fleksibilitet med hensyn til pasientbehov dvs. vi er fleksibel etter behovet pasientene har og hvor mange pasienter som er på sykehjemmet. Det gir også fleksibilitet med hensyn til organisering av turnus.

Bosetting av flyktninger og asylmottak

Kommunens inntekter til flyktninger og asylmottak er budsjettert under 3 forskjellige ansvar på oppvekst og HSO. Kommunens utgifter eks. lege, helsesøster og skole er budsjettert under sitt egentlige ansvar, lege under legekantoret, undervisning under skole etc. Det betyr at kan det se ut som det er et betydelig overskudd på flyktninger og asylmottak på ansvarene der inntektene er ført. Det er det imidlertid ikke når vi tar med utgiftene under andre ansvar

- Bosetting av enslige mindreårige flyktninger
Ekstraordinært tilskudd til bosatte enslige mindreårige med store behov og økning av antall bosatte - økt netto merinntekt bofellesskapet ca kr. 1 mill
- Bosetting av en familie etter familiegjenforening
Det er bosatt en familie etter familiegjenforening. Kommunestyret har fattet vedtak om å bosette flere. Det er imidlertid bare budsjettert med utgifter og inntekter for denne ene familien.
- Asylmottak for enslige mindreårige flyktninger
Asylmottaket som åpner i slutten av 2015 og skal ha inntil 46 enslige mindreårige flytninger ,drives av et privat firma. Kommunen vil ha ansvar for tolketjenester, helse og skole. For disse tjenester får kommunen et vertskommunetilskudd på vel 1,1 mill. kroner. HSO er foreslått styrket permanent med 1 årsverk helsesøstertjeneste. Legetjenesten er også midlertidig styrket.

Stimuleringstilskudd til boligbygging

Som følge av budsjettssituasjon foreslår rådmannen at tilskuddsordningen opphører fra 01.01.2016. Budsjettert tilskudd er 150.000 kroner i 2015. Det er hittil i år utbetalt 5 tilskudd på til sammen 250.000 kroner.

Utbytte fra Hålogaland Kraft (HLK)

Kommunen mottar aksjeutbytte året etter regnskapsåret, dvs. vi får utbytte i 2016 basert på resultat for 2015. Ibestad kommune eier 3 andeler som utgjør 8,57 % av aksjekapitalen. Det er kommet signaler fra selskapet om at utbytte i 2016 blir 1 mill. kroner.

I tillegg mottar kommunen rente av et ansvarlig lån på 10,286 mill. kroner til HLK. Renten fastsettes i henhold til statsobligasjonslån med løpetid på 3 år + et risikopåslag på 150 punkter (1,5 %). Størrelsen på renten blir først kjent etter utløpet av budsjettåret. Renten har vært stabil de siste år slik at rådmannen budsjetterer med samme rente som i 2015 – 300.000 kroner.

Tilskudd til Ibestad fellesråd

Fellesrådet har, som Ibestad kommune, en økonomisk utfordring ved at driftsutgiftene er høyere enn inntektene. Dette har fellesrådet tatt konsekvensen av og startet en organisasjonsgjennomgang «*med tanke på at fellesrådets stillingsstruktur skal gjenspeile fellesrådets behov for arbeidskraft, og ikke ansattes behov for sysselsetting*» som kirkevergen skriver i sitt brev om budsjettammer for 2015. Rådmannen har ved flere anledninger vist at Ibestad kommune har det dyreste fellesråd pr innbygger i Troms. KOSTRA-tall fra 2014 viser at Ibestad brukte 1.569 kr pr innbygger til Kirkelige formål, mens fylkesgjennomsnittet var 1.239. Landsgjennomsnittet er på 570 kroner pr innbygger. Det er derfor svært positivt at fellesrådet har startet en organisasjonsgjennomgang. Rådmannen har foreslått en bevilgning på 0,5 mill. kroner i investeringsbudsjettet til automatisk ringeanlegg for kirkene. Dette vil kunne gi en effektivisering og besparelse for fellesrådet uten at det er opplyst hvor mye dette vil utgjøre. Som følge av dette og den pågående organisasjonsgjennomgangen foreslår rådmannen å redusere budsjettet til Kirkelig fellesråd med 400.000 kroner i 2016.

Reguleringsplan Engenes

Da reguleringsplanen forutsettes å bli ferdig i 2015 foreslår rådmannen å redusere bevilgningen til 0 i 2016.

Pensjonsforsikring – premieavvik

Ibestad kommune har i motsetning til de fleste andre kommuner valgt å dekke premieavviket over 1 år. Dette har medført at kommunen ikke skyver store premieavvik foran seg. På grunn av dette kloke valg for mange år siden er Ibestad kommune i en særstilling – de fleste kommuner skyver millionbeløp foran seg. På den annen side kan en slik ordning medføre store variasjoner i regnskapsresultatet.

IDE-prosjektet/næringsutvikling

I tråd med kommunestyrets vedtak avsluttes IDE-prosjektet fra 2016. Næringsutvikling er, i tillegg til tjenesteproduksjon, kommunens viktigste arbeidsoppgave. Kommunestyret vedtok at det skal ansettes strategisk næringsutvikler, og at denne skal organiseres inn under rådmannen. Rådmannen har ikke greid å finne de nødvendige ressursene i 2016, som en slik stilling krever. Rådmannen foreslår derfor at rammeområdet og arbeidsoppgavene legges til rådmannen i 2016. Rammen er satt til 300.000 kroner.

Interkommunalt samarbeid brannvern

Det er inngått avtale med Harstad kommune om brannvern. Avtalen øker kommunens kostnader med ca 190.000 kr pr år.

Bemanningsendringer og -reduksjoner

Rådmannen foreslår følgende bemanningsøkninger:

- 0,5 årsverk helsesøster fra 01.07.2016 (helårsvirkning ca 125.000 kr fra 2017 dekkes innenfor ramme til HSO)
- 0,5 årsverk psykiatrisk sykepleier fra 01.07.2016 (helårsvirkning ca 125.000 kr fra 2017 dekkes innenfor ramme til HSO)
- 1 årsverk psykolog i HSO fra 01.04.2016 (dekkes delvis med øremerket tilskudd) (helårsvirkning ca 350.000 kr fra 2017 dekkes innenfor ramme til HSO)
- 1,5 årsverk til sykehjemmet fra sykehuskjøkkenet fra 01.07.2016

Rådmannen foreslår følgende bemanningsreduksjoner:

- 3 årsverk i sykehuskjøkkenet fra 01.07.2016
- Netto reduksjon ved nedlegging av sykehuskjøkkenet 1,5 årsverk fra 01.07.2016.
- 0,4 årsverk redusert kommunelege fra 01.01.2016
- 0,5 årsverk skatteoppkrever fra 01.07.2016 som følge av regjeringas forslag om å statliggjøre skatteoppkrevinga.
- 0,3 årsverk i kultur fra 01.01.2016

- 0,9 årsverk aktivitørstillinger
 - 0,4 årsverk ved aktivitetssentrene fra 01.04.2016
 - 0,5 årsverk i sykehjemmet (vakant stilling)

KOSTRA-analyse (prioriteringer)

KOSTRA betyr KOMMuneSTATRAPPORTERING og skal være et godt redskap for vurdering av kommunens drift. KOSTRA-rapportene er tilgjengelig på nett hos Statistisk Sentralbyrå (SSB). Ved å gå inn på Statistisk Sentralbyrå <http://www.ssb.no/kostra/>, er det mulig å få langt flere KOSTRA-tall for Ibestad og andre kommuner. Det er KOSTRA-rapporter for de fleste kommunale sektorer. Det er videre mulig å sammenligne egen kommune med andre kommuner og grupper av kommuner. KOSTRA-tallene er basert på rapportering fra kommunene av regnskapstall og tjenestedata og så er disse koblet sammen. Det er også mulig å sammenligne historiske data i egen kommune for å se en utvikling over år. En forutsetning for å bruke KOSTRA-data er at regnskapet er ført i henhold til regelverket for KOSTRA og at det er korrekt tjenesterapportering. Erfaringsmessig kan det være feil, slik at dette må tas hensyn til når KOSTRA-tall brukes. Mest feil oppstår på lavere spesifikasjonsnivå.

En del utvalgte KOSTRA-tall følger som vedlegg til slutt i dokumentet – **kap 12**. Det er mulig å sammenligne egen kommune historisk – i rapporten har rådmann valgt å ta med 4 år. Dette vil si noe om utvikling over år. Rådmann har også tatt med en sammenligning med andre kommuner. Først er det KOSTRA-gruppe 6 som består av 58 kommuner som er statistisk sammenlignbar med Ibestad kommune. Det er kommuner fra hele landet. Svakheten i sammenligning er at kommunene kan ha ulik arbeidsgiveravgift – fra kommuner i Finnmark og Nord-Troms som har 0 til de kommuner som har 14,1 %. Så har rådmannen laget en egen sammenligningsgruppe bestående av Gratangen, Lavangen, Salangen og Dyrøy. Videre så er det er fylkessnitt for Troms. Siste sammenligning er landsgjennomsnittet.

Ut fra KOSTRA-tall (fra 2014) bruker Ibestad kommune forholdsvis større andel av netto driftsutgifter til pleie og omsorg sammenlignet med alle de vi sammenligner oss med. Andelen har gått ned i 2014. Sammenligningskommunene brukte 33 % mens Ibestad brukte vel 38 % prosent. Det betyr at Ibestad kommune bruker langt mer på pleie og omsorg pr år enn sammenligningskommunene. Da er det ikke korrigert for at vi har en høyere andel eldre. Når vi bruker forholdsvis mye på en seksjon, må vi naturligvis bruke mindre på andre sektorer. Den andre seksjonen som skiller seg ut er skole og barnehage. Der brukte Ibestad vel 23 % og sammenligningskommunene vel 29 %. Når vi skal sammenligne disponering av midler mellom kommunene, må vi også ta med behov for å få et korrekt bilde. Ibestad kommune har som kjent en særdeles gammel befolkning og liten andel i og under skolepliktig alder.

KOSTRA-tallene vil være et godt hjelpemiddel for både administrative og politiske prioriteringer. KOSTRA-tallene kan i første omgang være vanskelig tilgjengelige og rådmannen har derfor foretatt en nærmere vurdering.

Rådmann gjør imidlertid oppmerksom på at det kan være feil i tallene. Størst mulighet er det for statistisk feil i tallene for Ibestad da det bare omfatter en kommune, mens en feil i en kommune i de andre gruppene utlignes da gruppen inneholder flere kommuner. Før tallene brukes kan det være hensiktsmessig å sjekke tallene med rådmann eller seksjonsleder.

Det kan også framkomme andre feilkilder ut fra organisering. Når kommunene organiserer seg med foretak eller enheter utenfor kommunen, som drifter kommunale tjenester, kan dette medføre at sammenligninger ikke blir korrekte. Rådmannen kan nevne kommunale boliger/omsorgsboliger som i mange kommuner er lagt i et kommunalt foretak eller stiftelse, mens de i andre kommuner er en del av den kommunale driften. Det betyr at gjeldsbelastninga blir høyere i de kommuner som har det med i kommunal drift, som på den

annen side får høyere utgifter til vedlikehold av kommunale boliger og høyere leieinntekter. Et annet eksempel er renovasjon som i noen kommuner helt er utenfor det kommunale regnskap da det fullt ut forvaltes av et selskap utenfor kommunen. Interkommunale ordninger kan også skape feilkilder.

Kort kommentert viser de utvalgte KOSTRA-tall for 2014 for Ibestad kommune følgende avvik – kommentarene er basert på sammenligning med KOSTRA-gruppe 06 og sammenligningskommunene da disse er de mest relevante å sammenligne med.

Finansielle nøkkeltall

- Lavere brutto driftsinntekter
- Driftsutgifter er på samme nivå
- Betydelig lavere lånegjeld som medfører lave kapitalkostnader (renter og avdrag).
- Dårligere netto driftsresultat enn sammenligningsgruppene siste år (denne størrelse vil variere)

Behovsprofil (befolkningssammensetning)

- Ugunstig befolkningssammensetning
- Liten økning i de yngste aldersgrupper (0-16)
- Svært høy andel eldre, men svak nedgang i andel over 80 år

Hovedprioriteringer (fordeling av netto driftsutgifter på sektorer)

- Reduksjon i andel utgifter til administrasjon og styring de siste to år som nå er lavere enn KOSTRA-gruppen
- Lav netto andel til barnehage og grunnskole skyldes relativt få barn
- Høy andel netto driftsutgifter til pleie og omsorg som skyldes relativt mange eldre, andelen går ned
- Betydelig økende andel til sosialtjeneste og barnevern over flere år

Grunnskole

- Høye driftsutgifter til grunnskoleundervisning og høye lønnsutgifter pr elev
- Fallende driftsutgifter pr elev i SFO over flere år
- Høy andel barn med plass i SFO.

Barnehage

- Driftsutgifter pr. barn på linje med KOSTRA-gruppen, men lavere enn sammenligningskommunene
- Færre pr. årsverk

PRO

- Sterkt stigende driftsutgifter pr beboer i institusjon over flere år.
- Svært lave driftsutgifter pr mottaker av hjemmebaserte tjenester (dette bør undersøkes nærmere om det kan være feil i fordeling av utgifter mellom sykehjem og hjemmetjeneste!)
- Andel beboere i institusjon av mottakere av kommunal pleie- og omsorgstjeneste er høy, men redusert i 2014
- Høy andel brukere av hjemmetjenester
- Lavere netto driftsutgifter pr. mottaker av pleie- og omsorgstjenester enn sammenligningsgruppene

Helse

- Lave driftsutgifter til skolehelse og helsestasjon pr innbygger

NAV (økonomisk stønad)

- Lave driftsutgifter pr sosialhjelpsmottakere

Barnevern

- Lave driftsutgifter pr barn med undersøkelse eller tiltak
- Høyt antall barn med undersøkelse og som førte til tiltak.

Kirke

- Høyere driftsutgifter til kirke enn alle sammenligningsgrupper

Dette er bare et utvalg av KOSTRA-tall. Det finns langt flere KOSTRA-tall på SSB.no

Endringer i budsjett fra 2015 til 2016

Endringer i budsjettet fra 2015 til 2016 er tatt med i Kap. 7. Endringer som følge av lønnsoppgjør er ikke tatt med – heller ikke endringer som følge av at stillinger har vært vakant i 2015 eller blir vakant i 2016. Det samme gjelder lønnsutgifter som følge av at stillinger blir besatt i 2016. Det er heller ikke tatt med endringer som følge av tekniske forhold som endret KOSTRA og artsbetegnelser.

Som følge av organisasjonsendringer er budsjettet endret ved at PRO, helse og NAV er slått sammen til en seksjon Helse, sosial og omsorg (HSO). På oppvekst er ungdomstrinnet og barnetrinnet slått sammen til nytt ansvar Ibestad skole. Rådmannen har også flyttet noen ansvar mellom seksjonene for å få samsvar mellom budsjettering og ansvar for tjenestene. Det gjelder

- Tidligere videregående skole – fra stab til PNU
- Arealplan - fra stab til PNU
- Tilskudd til boligetablering – fra stab til PNU
- Kommunehuset – fra stab til PNU
- Tidligere Ånstad oppvekstsenter - fra oppvekst til PNU
- Næringsfond – fra PNU til stab

Endringer på interne overføringer mellom enhetene er heller ikke tatt med. Det er med andre ord bare reelle endringer som er med i oversikten.

Usikre bevilgninger

Rådmannen har til en viss grad forsøkt å rette opp reelle underbudsjetteringer. Det er likevel en del poster som er usikre og kan medføre merforbruk.

Budsjettbalanse - oppsummering

Det er et krav i kommuneloven om at kommunestyret skal vedta et budsjett og en økonomiplan i balanse (kommunelovens kap 8). I tråd med dette må rådmannen legge fram et budsjettforslag i balanse.

Det er lagt inn kompensasjon for lønn, men ikke for ordinær prisstigning. Erfaringsmessig vil det alltid komme endringer som vil medføre økte utgifter som det ikke har vært mulig å ta høyde for i budsjettforslaget. Rådmannen foreslår å betale avdrag etter forskriftens krav til minsteavdrag.

Rådmannen vil kontinuerlig arbeide med kostnadsreducerende tiltak.

Kommunestyret vil gjennom budsjettbehandlingen ta stilling til rådmannens forslag. Dersom tiltakene ikke vedtas, må kommunestyret finne annen dekning for at budsjettet skal være i balanse.

4 Driftsbudsjettet i økonomiplanperioden 2017-2019

Rådmannen legger også fram en økonomiplan der endringer fra 2017 er tatt med. Endringer vil framgå av tabell 1B. Det er ikke rom for vesentlige økte utgifter i økonomiplanperioden.

En utfordring for kommunene i økonomiplanarbeidet er at Regjeringa ikke har noen langtidsplan for overføring til kommunesektoren. Kommunene opplever stadige endringer i sine rammebetingelser og kommende planperiode blir ikke noe unntak. Inntektssystemet skal gjennomgå i 2016 og det vil helt sikkert medføre endringer i Ibestad kommunes rammebetingelser i 2017. Det er allerede kommet signaler om at småkommunetillegget blir foreslått fjernet. Småkommunetillegget utgjør 5,475 mill. kr for Ibestad kommune. Det er uansett ikke realistisk å anta at nytt inntektssystem vil medføre et inntektsløft for Ibestad kommune.

Rådmannen vil nevne at vi er midt opp i en kommunereform med en prosess som kan medføre ny kommunestruktur både for Ibestad og regionen. Selv om det ikke er besluttet noe om hva kommunereformen vil bringe for Ibestad, vil hverken rådmann eller kommunestyret være upåvirket av det som skal skje. Rådmannen har forholdt seg til at Ibestad skal være egen kommune i planperioden.

Prognoser – aldersbæreevne

Aldersbæreevne er antall personer i yrkesaktiv alder (16-66 år) per antall eldre i gruppen 67 år og mer i kommunen. RO-rapporten om Framtidig omsorg viser at det var 2,31 personer i yrkesaktiv alder per eldre i 2014, og at koeffisienten for aldersbæreevne reduseres til 2,05 fram mot 2030, deretter stiger den opp mot 2,37 i 2040. Til sammenlikning var det på landsbasis 4,7 personer i yrkesaktiv alder per eldre i 2000. Aldersbæreevnen på landsbasis reduseres til 3,5 i 2030 og 2,9 i 2050. Aldersbæreevnen i Ibestad kommune blir ytterligere redusert hvis antall innbyggere i yrkesaktiv alder er de som flytter ut og folketallet går ned.

Prognoser - økonomiske

De endringer som vil komme i planperioden, medfører at de prognoser som er lagt til grunn i økonomiplanen er svært usikre, og de blir mer usikker lenger ut i perioden. Rådmannens forslag er basert på KS sin regnemodell med følgende forutsetninger og prognoser for skatt og rammeoverføring:

Befolkningsendring

- ✓ Det er tatt utgangspunkt i en befolkningsøkning på 1 % pr år på landsbasis. Utviklingen for Ibestad er vanskeligere å anslå. Folketallet har vært noenlunde stabilt de siste år. Rådmannen tar utgangspunkt i samme folketall som pr 01.07.2015 som var 1.417 innbyggere. Med denne forutsetning taper Ibestad andel av rammeoverføringen.

Skatt/rammeoverføring

- ✓ Rådmannen baserer seg på en reell økning i inntekten til primærkommunene på 1 mrd. kroner pr år i perioden. Skjønnsmidlene er blitt trappet ned de siste år og det er grunn til å tro at nedtrappingen fortsetter. Med det system fylkesmannen fordeler skjønnsmidlene vil Ibestad kommune få enda mindre skjønnsmidler i årene framover.
- ✓ Det er usikkert hvor lenge det ekstraordinære skjønnen på 1 mill. kr skal fortsette. Det blir helt sikkert vurdert når inntektssystemet skal gjennomgå i 2016. Da kan kommunen miste denne ekstraordinære inntekt.
- ✓ I inntektssystemet er det en overgangsordning (INGAR) der kommuner som får endringer i rammeoverføringen blir kompensert slik at endringen blir implementert over flere år. Overgangsordningen er vanskelig å gi gode anslag for, men KS har gjort noen beregninger basert på den begrensede informasjon vi i dag har om inntektssystemets endringer. I henhold til KS sin beregning, som kun er en indikasjon på utviklingen, vil Ibestad kommunens kompensasjon bli redusert fra 2,5 mill. kroner i 2016 til 80.000 kroner i 2019. Som følge av dette vil Ibestad

kommunes inntekter gå nominelt ned i økonomiplanperioden. Realnedgangen er enda større enn det som framgår av Tabell 9 Budsjettskjema 1. Dette er en dramatisk endring som er lagt inn i estimatet for rammeoverføring i økonomiplanperioden.

- ✓ Det er dermed 4 faktorer som medfører reduserte inntekter for Ibestad kommune i årene framover:
 - Ekstraordinært skjønn kan bortfalle fra 2017 – 1 mill. kroner
 - Skjønnsmidlene reduseres med fylkesmannens fordelingssystem
 - Tap som følge av allerede vedtatte endringer i inntektssystemet (INGAR) – 2,5 mill. kroner
 - Nytt inntektssystem fra 2017 – småkommunetilskuddet på 5,475 mill kroner

Renter/avdrag

Rådmannen har budsjettert med minsteavdrag i budsjett og økonomiplan. Renter og avdrag er budsjettert ut fra dette. Det er forutsatt samme rente i økonomiplanperioden som i 2016 (2 %) i mangel på bedre prognoser.

Som følge av bygging av ny skole, sykehjem og store investeringer, vil rente- og avdragsbelastninga øke formidabelt fra 2017. Med det foreslåtte investeringsbudsjett vil renter og avdrag utvikle seg slik i planperioden:

	Renter	Avdrag	Tilsammen
2016	1.996.000	3.051.000	4.941.000
2017	3.412.000	4.941.000	8.353.000
2018	3.610.000	5.217.000	8.827.000
2019	4.683.000	6.761.000	11.444.000

Investeringsbudsjettet vil medføre at gjelden øker fra 90 mill. kroner ved inngangen til 2016 til 233 mill. kroner ved utgangen av 2019.

Basert på de forutsetninger som er beskrevet ovenfor med KS sin prognosemodell for inntektssystemet viser økonomiplanen en underdekning på 3,6 mill. kr i 2017, 5 mill. kroner i 2018 og 9 mill. kroner i 2019. Da er ikke endringer i inntektssystemet fra 2017 tatt med.

Balanse i økonomiplanen

Økonomiplanen skal være i balanse og derfor må rådmannen foreslå tiltak for å oppnå balanse.

Underdekninga må dekkes ved økte inntekter eller reduserte utgifter. Dersom underdekninga kun skal dekkes av bemanningsreduksjoner vil dette bety ca 7 årsverk i 2017, ytterligere 3 årsverk i 2018 og til sammen 18 årsverk i 2019. Det er lite realistisk å forutsette at utgiftsøkninga kan dekkes bare gjennom redusert drift som i hovedsak må skje ved bemanningsreduksjoner.

Rådmannen foreslår derfor å dekke de økte kostnader delvis gjennom bemanningsreduksjoner og økt eiendomsskatt. Eiendomsskatten økes maksimalt fra 2017 med 2 promille – ytterligere 2 promille fra 2018 og 1 promille fra 2019. Da er maks sats på 7 promille nådd. Dette gir tilsammen en økt inntekt på 5 mill. kroner.

I tillegg foreslår rådmannen å dekke resten ved likt kutt i HSO og oppvekst. Fra 2017 reduseres enhetene med ca 3 årsverk og fra 2019 med sammen knapt 8 årsverk.

Drift ny skole

Med den framdrift vi ser antas ny skole å være ferdig til skoleåret 2016/2017. Det betyr at vi får driftsutgifter fra 01.01.2017 og rente- og avdragsbelastning fra samme tidspunkt. I byggeperioden belastes byggelånsrenter ikke driften, men byggeperioden.

Framtidig sykehjem

Med den framdrift som er skissert vil et eventuelt nytt sykehjem stå ferdig i løpet av 2018 med kapitalkostnader fra 2019.

Bosetting av flyktninger og asylmottak

Rådmannen viser til avsnittet om flyktninger og asylmottak under kap 3. Bosetting av enslige mindreårige flyktninger antar rådmannen vil være stabil i perioden. I henhold til vedtak vil antall bosatte voksne flyktninger øke. Rådmannen vil derfor budsjettere med samme nettovirkning av bosetting i økonomiplanperioden. Det vil være usikkerhet omkring antall bosatte voksne og deres mulighet for å få arbeid. Det mest usikre er asylmottak. I mangel av andre gode prognoser budsjetterer rådmannen også her med uendret nettovirkning.

Det er likevel grunn til å anta at det blir endringer som vil bety driftsmessige endringer og også budsjettmessige endringer.

Oppsummering

Både prognosen for demografiutviklingen – at det blir flere eldre pr yrkesaktiv – og de økonomiske utfordringer, er særdeles bekymringsfullt for kommunens evne til å bestå som egen kommune.

Rådmannen budsjetterer økonomiplanen i faste 2016-kroner. Det betyr at det for eksempel ikke er lagt inn endring i skatt og rammeoverføring for å kompensere pris- og lønnsvekst. Endringer av eksisterende tiltak er imidlertid med, jfr. tabell 1B. Det samme er konsekvenser av befolkningsendring.

Det er ingen reserver i økonomiplanen og det meste av sparepotensialet er tatt ut tidligere.

Videre er det ikke lagt inn nye tiltak, noe som etter rådmannens mening vil være urealistisk da det erfaringsmessig kommer økte kostnader til drift uavhengig av volum. Det betyr at økonomibalansen i realiteten er svakere enn det som framgår av økonomiplanen.

Dersom vi får befolkningsnedgang, vil utfordringene bli større enn det som er beregnet i økonomiplan.

5 Investeringsbudsjettet

Investeringsbudsjettet i tall framgår av budsjettskjema 2.

Investeringsprosjekter følger ikke kalenderåret på samme måte som driftsregnskapet. Det vil derfor bli forskyvinger mellom budsjettår som ikke har noe effekt på regnskapet.

Rådmannen må ta utgangspunkt i eksisterende investeringsbudsjett etter budsjettregulering i høst. Det kan bety at det likevel må fortas en budsjettregulering tidlig i 2016 på grunn av at framdrift for enkelte prosjekter ikke er blitt som forutsatt. Da investeringsprosjektene nesten bare finansieres med lån, er det ikke noe problem med en utsettelse da finansieringa kan overføres til nytt år.

Det er foretatt en endring i regnskapsbestemmelsen som medfører at moms fra investeringer ikke skal brukes til finansiering av investeringsprosjekter. Det betyr at investeringsprosjekter regnskapsføres på samme måte som drift, dvs. ekskl. mva.

Utgangspunktet for rådmannens forslag til investeringsbudsjett er gjeldende økonomiplan og budsjettregulering i 2015.

Investeringsbudsjett 2016

IKT – ny programvare

Flere av kommunens større IKT-programmer er gamle og må skiftes ut enten vi vil det eller ikke da leverandørene utvikler nye programmer og stopper drift og vedlikehold av gamle programmer.

Det vil være nødvendig med en årlig bevilgning på minst 300.000 kroner pr år for gradvis å skifte ut datautstyr og dataprogram.

Ibestad skole

Kommunestyret har vedtatt å bygge ny skole innenfor en ramme av 76,129 mill. kroner. Arbeidet er godt i gang. Byggearbeidene forventes å bli ferdig i oktober/november 2016. Skolen tas i bruk fra 01.01.2017. Selv om anbudene var lavere enn beregnede kostnader, vil rådmannen ikke foreslå å endre budsjettet. Det har påløpt og det vil påløpe kostnader som ikke er tatt i kostnadskalkylen. I henhold til vedtak om bygging skal rådmannen utrede alternativ bruk for Ibestad barneskole og realskolefløya ved Ibestad ungdomsskole som inkluderer rivning av byggene.

Planlegging av/ombygging av barnehage

Som følge av at Hamnvik barnehage og Ånstad barnehage trenger rehabilitering og at barnetallet øker vil rådmannen utrede framtidig barnehageløsning. Rådmannen vil fremme en egen sak om denne utredning som vil inkludere tekniske utredninger. En slik utredning vil ha en kostnad og rådmannen foreslår 0,5 mill. kroner i 2016. Rådmannen foreslår videre en bevilgning på 10 mill. kroner til eventuelle bygningsmessige tiltak for å følge opp utredninga. Beløpet er kun en illustrasjon på at uansett løsning så vil det koste.

Ibestad kulturhus – rehabilitering av maskinrom svømmehall

Dette tiltak har stått på budsjettet i mange år, men er ikke realisert på grunn av at kommunen ikke har fått spillemidler. Søknad er nå godkjent og det er håp om at kommunen får spillemidler i 2016 slik at denne nødvendige rehabilitering kan gjennomføres. Men kostnadene øker sterkt. Det siste oppdaterte kostnadsoverslag lyder på 5,5 mill. kroner derav kan vi få 3,2 mill. kr i spillemidler. Resten 2,3 mill. kroner må kommunen selv finansiere.

Nytt/ombygging Ibestad sykehjem

Kommunestyret har vedtatt å starte planlegging av nytt/ombygging av Ibestad sykehjem. Fase 1 er ferdig. I fase 2 skal et skisseprosjekt eller forprosjekt utarbeidet. Rådmannen arbeider nå med dette og vil fremme en

sak om grunnlaget og forutsetninger for skisseprosjektet til politisk behandling – tidlig i 2016. Kostnadene er derfor like usikker som de har vært, og rådmannen vil ikke foreslå noen endring av budsjettet som foreløpig er satt til 95,5 mill. kroner. Kommunen kan få betydelige tilskudd til bygging eller rehabilitering.

Fortau Hamnvik

Det vil komme et oppgjør etter at fortauet er bygget der kostnadene mellom kommune og fylkeskommune skal fordeles etter forutsatt fordelingsnøkkel. Kommunen har hatt kostnader til planlegging og grunnerverv som inngår som vår andel. Om dette er tilstrekkelig vil vi derfor ikke vite før kostnadene er fordelt.

Bredbåndsutbygging Ibestad

Kommunen har valgt å bygge ut bredbånd i egen regi. Etter avtale med kommunen vil Bredbåndfylket Troms stå for vedlikehold og drift. Det er inngått avtaler med Eltel Sønnico AS vedrørende utbygging av infrastruktur og med Nordix fiber AS vedrørende levering av innhold. Fase 1 - utbyggingen, som vil omfatte mer enn 80 % av innbyggerne i kommunen, er kostnadsberegnet til ca. 18,3 millioner avhengig av hvor mange kunder som knytter seg til. Kommunen har mottatt et tilskudd på 9.126.000 kroner og må dekke resterende.

Kommunale veier

Det er i økonomiplanen vedtatt å disponere 1,5 mill. hvert år i økonomiplanperioden. Formannskapet prioriterer bevilgningen.

Rehabilitering kommunale bygg

Rådmannen foreslår en bevilgning på 1 mill. kroner hvert år fra 2017 i tråd med økonomiplanen. Formannskapet prioriterer bevilgningen.

Opparbeidelse av næringsareal

Det ble bevilget 3 mill. kroner til opparbeidelse av næringsareal i 2015. Da beløpet ikke blir disponert, ble bevilgningen for 2015 redusert til 0,5 mill. kroner. Dette betyr at det ved første budsjettregulering i 2016 må ta stilling til å øke bevilgninga i tråd med aktiviteten.

Stedsutvikling Hamnvik

I økonomiplanen er det bevilget 0,5 mill. kroner hvert år i perioden 2015 til 2018. Rådmannen foreslår å videreføre denne bevilgning. Beløpet vil enten utgjøre kommunens egenandel dersom vi mottar tilskudd eller fullfinansiering av tiltak som kommunen finansierer i egen regi. Rådmannen får fullmakt til å disponere bevilgningen, men formannskapet skal orienteres om neste års tiltak.

Ringeanlegg kirkene

Ibestad kirkelig fellesråd har foreslått å investere i automatisk ringeanlegg til kirkene i kommunen. Etter tilbud er kostnadene anslått til 0,5 mill. kroner. Dette vil kunne gi en effektivisering og besparelse for fellesrådet. Under forutsetning av automatisering har kirkelig fellesråd foreslått å redusere bemanningen med 1,5 årsverk, uten at rådmannen kan se at det gjenspeiler seg i mottatte budsjettforslag. Det er en forutsetning fra rådmannen sin side at en automatisering gir betydelig innsparing på lønnsbudsjettet.

Oppgradering gatelys

HLK opplyser at det er kommet krav fra Olje- og energidepartementet om at det fra 01.01.2017 skal være måling på alt forbruk i selskapets nett. Energi til gatelys har hittil vært basert på stipulert måling basert på noen målepunkter. Etter denne bestemmelse må også energi til gatelys måles. Det betyr investering i måler og målerskap for alle 90 roder. Basert på estimat fra leverandør er kostnadene anslått å bli ca 2,5 mill. kroner. Dette er en formidabel kostnad som er vanskelig å prioritere. Rådmannen vil derfor foreslå en bevilgning på 1,5 mill. kr i 2016 og 1 mill i 2017. Dette vil gi rådmannen tid til å gå gjennom saken for å se om det er sparemuligheter blant annet ved å slå sammen roder eller slukke enkeltlys. Dette vil gi en

driftsmessig effekt da det vil bli en årsavgift på 1.500 kroner pr abonnement. Rådmannen antar at ved å slå sammen roder blir det færre abonnement.

PNU – trakter/bil (brukt)

Dagens varebil ble kjøpt brukt for 6 år siden og har fungert bra, men nå er det nødvendig med reparasjoner på opp mot 40.000 kroner. Det vil da være økonomisk gunstig å kjøpe en ny bruktbil. Bilen blir mye brukt til å kjøre ut utstyr fra hjelpemiddelsentralen og andre tjenester innen teknisk drift.

Ved å kjøpe en brukt traktor med frontskuffe og pallegaffel, vil teknisk drift kunne utføre mindre oppdrag som stabling og flytting i egen lagerhall, intertransport, lossing av lastebiler, mindre snørydding og sandstrøing. Dette vil gjøre teknisk drift mere effektiv ved å slippe å leie inn traktor ved slike småjobber. Mange bedrifter med lagt mindre aktivitet har funnet det tjenlig å ha egen traktor for effektivt å utføre mindre arbeider.

Egenkapitalinnskudd KLP

I forbindelse med overgang til KLP som pensjonsleverandør må kommunen betale et egenkapitalinnskudd på 3,5 mill. kroner fordelt over 5 år. Egenkapitaltilskuddet skal regnskapsføres i investeringsregnskapet, men kan ikke lånefinansieres og må finansieres av driftsmidler.

Selvfinansierende prosjekt:

Ytre Andørja vannverk - Vannbehandlingsanlegg

Prosjektet er sterkt forsinket, men PNU opplyser at det vil bli byggestart i 2016. Det er bevilget 3 mill. kroner i 2014. Ubrukt bevilgning kan overføres til 2016. Dersom prisen blir høyere enn bevilgning må saken til ny politisk behandling.

6 Priser på gebyrer og tjenester

Rådmannen foreslår følgende endringer i priser på avgifter og tjenester:

Musikk- og kulturskole

Individuell undervisning pr semester økes med 50 kr til 950 kr

Gruppeundervisning pr semester økes med 50 kr til 650 kr

Avgift pr korpsmedlem pr semester økes med 50 kr til 650 kr.

Rockeverkstedet pr semester økes med 50 kr til 650 kr.

Skolefritidsordninga (SFO)

Rådmannen foreslår ny inndeling av satsene fra 2016. Det betyr at for noen grupper blir økningen større enn det som framgår under.

Inntil 10 timer pr uke økes med 110 kr til 800 kr

Fra 11 til 17 timer pr uke økes med 200 kr til 1.300 kr.

Over 18 timer pr uke økes med 100 kr til 1.815 kr.

Timepris for ekstra oppholdstid økes med 10 kr til 90 kr

Barnehagesatser

(satser pr måned)

45 t (full plass) økes med 75 kr til 2.655 kr

36 t (9 t x 4 dg) økes med 61 kr til 2.125 «

30 t (6 t x 5 dg) økes med 50 kr til 1.950 «

27 t (9 t x 3 dg) økes med 50 kr til 1.750 «

24 t (6 t x 4 dg) økes med 25 kr til 1.400 «

18 t (6 t x 3 dg) økes med 50 kr til 1.250 «

Kost 300 kr pr barn

Søskenmoderasjon 40 %

Det betales for 11 måneder pr år

Kjøp av enkelttimer økes med 10 kr til 80 kr pr time

Hjelpeordninger for hjemmene

Inntekt under 2 G – timeprisen økes med 6 kroner til 186 (statens minstesats)

Øvrige satser økes ikke.

Husleie – nye omsorgsboliger (og andre leieforhold som ikke reguleres særskilt):

Leiligheter 55 m² økes med 137 kr til 6.692 kr pr. mnd.

Leiligheter 45 m² økes med 122 kr til 5.962 kr pr. mnd.

Andre leieforhold der det ikke er avtalt leieregulering økes med 3 % neste år.

Renovasjonsavgift

Renovasjonsavgiften har ikke økt de siste 5 år. Regnskapet for 2014 viste utgifter på 2,8 mill. kroner og inntekter på 2,36 mill. kroner – et underskudd på knapt 450.000 kroner. Det betyr at hele overskuddsfondet ble disponert og vel så det. Årsaken er todelt; gebyrene har vært urørt i flere år nå, mens HRS har øket sine satser til kommunene. I tillegg ser vi at driften av miljøstasjonen bidrar til økte utgifter. Det ser ut som at etablering av miljøstasjonen har medført langt mere levering av avfall en tidligere noe som må betraktes som positivt. Dette medførte økte kostnader i 2014 og sannsynligvis i 2015, men at det kan bety mindre levering og mindre utgifter i 2016. Siden avgiftene ikke ble øket i 2015 er det likevel grunn til å anta at det blir et nytt

underskudd på renovasjon. Dette vil medføre et driftsunderskudd i regnskapet da det ikke lenger er noe fond å dekke av. Det må påregnes at gebyrene blir justert årlig. Dersom ikke avgiftene økes, må renovasjonen dekkes over ordinært driftsbudsjett.

Renovasjonsavgiften med unntak av «Renovasjon fritidsbolig hytte» økes med 10 %. Dette øker avgiften totalt med 165.000 kroner eks mva.

Slamtømming

Slamavgiften har ikke økt de siste 4 år. 2014 viste et betydelig underskudd. Det er opparbeidet et fond fra tidligere års overskudd som kan dekke et eventuelt underskudd. Rådmannen vil ikke foreslå økning av slamavgiften i 2015.

Avløp

Avgiften har ikke vært øket på mange år. Det er opparbeidet et stort fond på avløp som må disponeres til formålet. I 2016 planlegges det å gjennomgå deler av avløpsnettet med fotografering. Det kan medføre at det må foretas nødvendige reparasjoner. Gjennomgang av avløpsnettet skal resultere i en hovedplan avløp. Til tross for at det kan være nødvendig med reparasjoner i nettet foreslår rådmannen at avgiften settes ned med 15 % i 2016. I 2014 ble det bare fakturert en termin.

Vann

Regnskap 2014 viser en selvkostgrad på 92 % noe som betyr at deler av vannavgiften er dekket over driftsregnskapet da det ikke er opparbeidet fond på vannforsyning. Det er til sammen dekket 130.000 kroner over driften til vann. Det bør være selvkost på vann slik at abonnentene betaler kostnadene. Det er av Mattilsynet pålagt en større utbedring av Ytre Andørja vannverk og kostnadene for denne må tas inn i vannavgiften.

Rådmannen foreslår å øke vannavgiften med 5 %. På grunn av få abonnenter medfører dette bare en inntektsøkning på vel 11.000 kroner.

Avgiftene blir da:

- Ny minsteavgift ved stipulert forbruk vil da bli 2 541 kr eks. mva.
- Ny avgift for næring vil da bli 3 620 kr eks. mva.
- Ny avgift for fritid vil da bli 2 785 kr eks. mva.

Vannavgiften er i utgangspunktet lav og den er selv med en økning på 5 % fremdeles langt lavere enn avgiften til Ibestad Vassverk (3263 kr eks. mva pr. år for 2014) som har gjennomført samme utbedringen som kommunen står foran, dog i en større skala da de har adskillig flere abonnenter.

Feietjeneste

Feieavgift økes med 3 %. Ny årsavgift for feiing og tilsyn vil da bli kr. 525,- eks. mva. Dette øker innkomet avgift totalt 9 152 kr eks mva.

Øvrige gebyrer (PNU)

Arealoverføring økes med 100 %. Dette medfører for eksempel at et areal fra 0 – 250 m² vil koste 19 344 kr å gjennomføre.

Begrunnelse: En arealoverføring krever mye større krav til innhenting av dokumentasjon for kommunen og er sånn sett mye mer kostnadskrevenne enn en ordinær fradelingsak. Gebyrøkningen vil derfor ikke ha noen reell innvirkning på budsjettet siden målet for denne prisjusteringen kun er foreslått med tanke på å unngå denne typen søknader.

Landbruk: Forskrift om gebyr for behandling av konsesjons- og delingssaker 2011 (som endrer FOR-1993-12-29-1354) regulerer gebyrer for dette kapitlet, med hjemmel i jordlova, forvaltningsloven § 27a,

delegeringsvedtak 23. desember 1988 nr. 1073, og delegeringsvedtak 8. desember 2003 nr. 1479 § 6. Forskriften er fastsatt av Landbruks- og matdepartementet. Forskrift om gebyr for behandling av konsesjons- og delingssaker 2011 § 2, 2.ledd, fastsetter at det kan kreves et gebyr på inntil 2 000 kr for behandling av søknader om delingssamtykke som nevnt i § 1 b).

Gebyret for delingssaker etter lov om jord foreslås derfor øket med 440 kr til 2 000 kr.

7 Kommentarer fra seksjonene

7.1 Stab/rådmann

Resultatmål

Overordnede fokusområder:

- ✓ Økonomi
- ✓ Samfunnsutvikling
- ✓ Organisasjonskultur
- ✓ Kommunal service
- ✓ Tidlig innsats

Tiltaks mål (prioriterte med uthevet skrift)

- ✓ **Årlige planer/utredninger**
 - Budsjet/økonomiplan
 - Regnskap/årsrapport
 - Økonomimelding
 - Budsjettkontroll
- ✓ **Opplæring av enhetslederne i ledelse**
- ✓ **Definere og iverksette måling av service**
- ✓ **Utarbeide og iverksette en informasjonsstrategi**
- ✓ **Ferdigstilling av bredbåndutbygging fase 1.**
- ✓ **Oppfølging kommunereformen**
- ✓ **Gjennomføre kommuneplanens samfunnsdel**
- ✓ Personalreglement:
 - Arbeidsreglement (2009).
 - Telefonreglement (internt).
- ✓ Personalpolitisk plan (2013)
- ✓ Nye innkjøpsavtaler iverksettes (fortløpende arbeid)
- ✓ Arkivplan
- ✓ Salg/avhending av Breivollbutikken (2013)
- ✓ Gjennomføre salg av 9 omsorgsboliger til Ibestad Eiendom (2013)
- ✓ Ta initiativ til og følge opp interkommunalt samarbeid
- ✓ Delta i Byr2 prosjektet
- ✓ Følge opp vedtak om stedsutvikling
- ✓ Intern opplæring i saksbehandling, økonomi- og budsjettstyring

Status

- ✓ Fokus på å få bedre effekt av:
 - Nytt telefonsystem
 - Nytt saksbehandlingssystem
 - Nytt økonomisystem
- ✓ Gjennomgang og opprydding i alle arkiv fortsetter

Driftsmessige endringer

- ✓ Skatteoppkreverfunksjonen overflyttes til stat, rammen redusert med 220.000 kr
- ✓ Tilskudd TDA avvikles (tilskudd i 2015 75.000 kr)
- ✓ Tilskudd Kirkelig fellesråd reduseres med 400.000 kr
- ✓ Controlleroppgavene kjøpes eksternt 350.000 kr (kommunen sparer 400.000 kroner sammenlignet med å ansette en egen controller)
- ✓ Strategisk næringsutvikling legges til rådmann, eget område med ramme 300.000 kr
- ✓ Valgkostnader - da det ikke er valgår i 2016 reduseres utgiftene til 0.
- ✓ Reserverte tilleggsbevilgninger – redusert til 0.

Utfordringer i planperioden

- ✓ Utvikle kommunen som en effektiv tjenesteleverandør
- ✓ Næringsutvikling
- ✓ Tilpasse aktivitet og forventning til de økonomiske rammer
- ✓ Effektivisering gjennom IKT-anskaffelser

7.2 Oppvekst

Verdier og langsiktige mål for utvikling av tjenester i oppvekst:

- ✓ Alle i oppvekst i Ibestad kommune skal jobbe etter en helhetlig og tverrfaglig oppvekststrategi.
- ✓ Oppvekst i Ibestad kommune skal bidra til å styrke barn, unges og familiens muligheter til å skape en god og positiv oppvekst med tidlig, tverrfaglig og forebyggende tiltak.
- ✓ Ingen tiltak i oppvekst der barn og unge er berørt skal settes inn uten at de er hørt. De som berøres skal høres. Oppvekst skal øke grad av medvirkning for barn og unge i planprosesser og i daglig praksis. Målestokk: «Ingenting om dem uten dem».

Resultatmål

- ✓ Saker som involverer flere enheter skal løses i tverrfaglig samarbeid og samhandling.
- ✓ Sykefravær i oppvekst skal reduseres hvert år.
- ✓ Oppvekst i Ibestad kommune skal være mobbefri.
- ✓ Brukere av oppveksttjenester skal i alle saker først og fremst vurderes ut fra hva som er barnets beste og tildeles rett hjelp til rett tid uten fristoverskridelser.
- ✓ Migranter skal tilbys opplæring og integreres i samfunnet gjennom tverrfaglig og tidlig innsats.

Tiltaks mål (prioriterte med uthevet skrift)

- ✓ **Strategi for oppvekst skal utvikles og forankres med bred medvirkning og behandles politisk vår 2016.**
- ✓ **Innføre system for bedre tverrfaglig og tidlig innsats(BTI) i oppvekst.**
- ✓ Alle barnehagelærere og lærere i skole skal delta i etterutdanning i minimum en dag i løpet av 2016.
- ✓ Fremtidig barnehagestruktur og fysisk tilstand i bygg skal utredes i løpet av 2016.
- ✓ Ibestad skole skal i tråd med ny oppvekststrategi utarbeide pedagogisk plattform, innføre strategi for sosial kompetanse, forebygging og håndtering av mobbing.
- ✓ Ibestad skole skal gjennomføre Utdanningsdirektoratets elevundersøkelse, foreldre og lærerundersøkelse hvert år.
- ✓ Bofellesskapet skal øke bosetting av enslige mindreårige.
- ✓ Kultur skal øke samarbeid med lag og foreninger, med andre enheter i kommunen og legge til rette for aktiviteter som skaper trivsel og bolyst.
- ✓ Permanent lokalisering og struktur av ungdomsklubb skal utredes.

Status

- ✓ Barnehagene: 50 barn ((36/14 Hamnvik/Ånstad), økning på 5 barn). 3 ansatte i Hamnvik barnehage er i ferd med å avslutte fagprøve innenfor barne- og ungdomsarbeiderfaget. Hele personalet i barnehagene i kommunen har fullført nettbasert kurs innenfor Overgrep og misbruk av barn. 1 pedagog mangler i ped-lederstilling. Årsverk 13,2
- ✓ Ibestad skole: 59 elever på barnetrinnet (61 forrige skoleår), 40 elever på ungdomstrinnet (40 forrige skoleår). SFO 31 barn (29 forrige år). Ibestad skole, alle trinn deltar i nasjonalt utviklingsprosjekt, Ungdomstrinn i utvikling. Årsverk 21 inkludert SFO.
- ✓ Migrasjons- og voksenopplæringa har 11 elever. Årsverk 1,5.
- ✓ Kultur: Økt bruk av bibliotek og reduserte ressurser er krevende. Årsverk 1,9
- ✓ Kulturskolen: 50 elever i individuell- og gruppeundervisning. 38 barn i musikkbarnehage. Årsverk 1,24.
- ✓ Ibestad bofellesskap har nå 19 beboere. 18,27 årsverk.

- ✓ Barnevernet har fått flere akuttsaker. Totalt er det nærmere 50 saker. Årsverk 2.

Driftsmessige endringer

- ✓ Kulturstøtte redusert med 60.000 kroner.
- ✓ Kjøp av tjenester – 300.000 kr i økte kostnader for elever fra Ibestad bosatt i andre kommuner.
- ✓ Spesialundervisning – 200.000 kr i økte kostnader som følge av flere elever fra kommunen i privatskole.
- ✓ Billettinntekt kulturhuset – redusert med 140.000 kroner.
- ✓ Skyss - økt kostnader skyss 155.000 kr.
- ✓ Sykelønsrefusjon – reduksjon 370.000 kr.
- ✓ Barnevernssaker - økte kostnader barnevernssaker kr. 200'.
- ✓ Tilskudd 2 til bosatte enslige mindreårige med store behov og økning av antall bosatte - økt netto merinntekt bofellesskapet ca kr. 1 mill.
- ✓ Brukerbetaling barnehage, SFO, kultur - økning 200.000 kr.
- ✓ Stilling i kultur reduksjon 0,3 årsverk, tilsvarende ca. 160.000 kr

Utfordringer i planperioden

- ✓ Oppvekst: Tverrfaglig samarbeid og samhandling, tidlig innsats og medvirkning.
- ✓ Etablering av asylmottak for 46 enslige mindreårige vil medføre ekstra press på oppvekst, spesielt skole og barnevern.
- ✓ Barnehagen: Tidlig nok innsats med konkrete tiltak i barnehagene. IKT i barnehagen. Rekruttere fagutdannede pedagogiske ledere i barnehagen. Vedlikehold og renovering av hus. Riktig kompetanse ift. barn med spesielle behov.
- ✓ Skolen: Øke andel tilpassa opplæring og redusere spesialundervisning
- ✓ Bofellesskapet: Øke antall bosatte med effektiv ressursutnyttelse.
- ✓ Barnevernet: opprettholde kvalitet og overholde frister under økende press.
- ✓ Kultur: Reduserte ressurser og skifte av nøkkelpersonell er krevende. Ved økt bruk av bibliotek ved samlokalisering med skole bør ressursen vurderes økt.

7.3 Helse, sosial og omsorg

Resultatmål

- ✓ Alle utskrivningsklare pasienter fra sykehus skal tas i mot innen gitt tidsfrist.
- ✓ Legetime ved lokalt legekantor innen 1 uke.
- ✓ HSO: Gjennomføring av omorganisering med ny driftsmodell med påfølgende opplæring.

Tiltaksmål (prioriterte med uthevet skrift)

- ✓ **Oppfølging/avslutning av samhandlingsreformen lovkrav:**
 - Legevakt og legevaktsentral i interkommunalt samarbeid med Bardu fra 16.11.15. Evalueres etter ett år – i 2016.
 - Utvidet elektronisk samhandling kommune/helseforetak(UNN) i 2016..
- ✓ **Omorganisering til en felles HSO-tjeneste:**
 - Oppfølging i 2016 av politisk vedtatt omorganisering pr 01.01.15 der tidligere PRO, NAV (sosialdelen) og helse satt under en felles organisert tjeneste.
- ✓ **Kompetanse/opplæringsplan**
- ✓ **Rekruttering:**
 - Økning av tidlig innsats med økning av helsesøsterstilling og psykiatrisk sykepleier-stilling fra 2016
- ✓ **Nybygg miljøarbeidertjenesten**
- ✓ **Omsorgsplan/planlegging av framtidig omsorg i Ibestad**
 - Plan utarbeides i forbindelse med prosjekt « framtidig omsorg i Ibestad» i 2015- 16. Demensplan inngår som delplan i denne.
 - Dreining fra institusjonspreget omsorg til hjemmebaserte tjenester og tidlig omsorg/innsats
 - Samlokalisering og samkjøring av alle HSO-tjenestetilbud.
- ✓ KS-bruker, pårørende - og medarbeiderundersøkelse i 2016
- ✓ HMS-plan
- ✓ Bemanningsplan
 - Nye vaktturnuser på plass etter gjennomført nedbemanning på 4 årsverk i HSO i 2015.

Status

- ✓ 30 sykehjemsplasser pr. i dag. Lite overbelegg med pasienter i 2015.
- ✓ Antall omsorgsleiligheter: 30 leiligheter (9+6+6+7+2). Alle leiligheter utleid. Ingen ventelister
- ✓ Antall brukere av en samlet hjemmetjeneste: ca.100. Vedtak iverksettes på dagen.
- ✓ Antall årsverk i en samlet PRO-tjeneste: 70 årsverk fordelt på ca. 100 arbeidstakere. Ca. 20 vikarer.
- ✓ Samhandlingsreform sluttføres pr 31.12.15. Ingen bøter fra helseforetaket for manglende mottak av pasienter i Ibestad.
- ✓ Antall individuelle vedtak om ulike tjenestetilbud: ca. 500 enkeltvedtak
- ✓ Antall oppdragsavtaler på omsorgslønn: ca. 15 personer. Evalueres hvert halvår.
- ✓ Antall oppdragsavtaler på støttekontakt: ca. 15 personer. Evalueres hvert halvår.
- ✓ Antall vedtak på trygghetsalarm: ca. 40 brukere.
- ✓ Kommunen har personlig assistentordning: 0,75 årsverk.
- ✓ 41 år gammelt sykehjem som krever stadig økende oppgradering og vedlikehold.
- ✓ Legekantoret har vært drevet med vikarleger i hele 2015 med store negative budsjettmessige konsekvenser.
- ✓ Rekrutteringsutfordringer for leger og sykepleiere.
- ✓ Etablering av økt bemanning på helse/helsestasjon i forbindelse med oppstart av asylmottak for mindreårige flyktninger fra nov 2015.

- ✓ Ny legevakt, ny legevaktsentral, nytt nødnummer og KAD-seng på plass i interkommunalt samarbeid med Bardu fra november 2015.

Driftsmessig endringer

- ✓ Ibestad sykehjem - avvikling av dagens kjøkkenløsning
- ✓ Ibestad sykehjem - reduksjon i aktivitørstillingene
- ✓ Ibestad sykehjem - redusert antall pasienter til 28 i løpet av 2016 og redusert vederlagsbetaling som inntekt med synkende pasientantall.
- ✓ Helsestasjon/psykiatri - økning 1 årsverk innen forebyggende helse/tidlig innsats
- ✓ Ibestad sykehjem - vikarlønn - satt inn en øremerket buffer på 600 000 kr til terminalpleie og krevende brukere.
- ✓ Ibestad sykehjem - overtidslønn - ut fra erfaring og tidligere regnskap økes posten med 150 000 kr.
- ✓ Ibestad sykehjem - strøm reduseres med 100 000 kr ut fra erfaringstall/regnskap
- ✓ KAD-seng (Kommunal Akutt Døgnplass) – Økt utgift 480.000 som dekkes av økt rammeoverføring.
- ✓ Hjemmetjenesten - lønn ekstrahjelp - merutgift til ny ressurskrevende bruker som i tillegg til hjemmesykepleie krever en tilleggsressurs tilsvarende 250 000 kr.
- ✓ Kjøp fra private - Middagsformidling fra hjemmetjenesten forventes balanseres ut fra innkjøp og salg.
- ✓ Hjemmetjenesten - refusjon sykelønn redusert inntekt 200 000 kr ut fra dagens prognoser og regnskapstall. Positivt at langtidsfravær går ned.
- ✓ Miljøarbeidertjenesten - mindreforbruk på vikarlønn med 198 000 kr ut fra dagens prognose/erfaringstall.
- ✓ Miljøarbeidertjenesten - Merutgift på 110 000 kr til kjøp av bemannet internatplass ved Rå v.g.skole for en elev.
- ✓ Legekantoret - lisens/brukerstøtte nytt program for – merutgift 100.000 kr
- ✓ Legekantoret - merutgift til kjøp av vikarleger, underbudsjettet i 2015. Økes med 200 000 kr.
- ✓ Legekantoret - brukerbetaling legekantoret - mindreinntekt, reduseres med 150 000 kr ut fra erfaringstall de siste år.
- ✓ Legekantoret – redusert 0,4 legeårsverk
- ✓ NAV Ibestad - fast lønn - merutgift på 208.000 kr ut fra pålegg fra NAV-Troms om tilskudd til NAV-lederlønn
- ✓ Flyktningetjenesten NAV –
 - Merinntekt introduksjonsstønad på 200 000 kr.
 - Merutgift til ivaretagelse av flyktninger på 430 000 kr.
 - Merinntekt i form av annonsert statstilskudd på 885 000 kr.

Utfordringer i planperioden

- ✓ Påkrevet økt vedlikehold av et 41 år gammelt sykehjem.
Møte de mange utfordringer med etablering av asylmottak for mindreårige og nyetablering av flyktninger/familier i kommunen fra 2015-2016 (bl.a. med bolig/helsehjelp/språk/opplæring)
- ✓ Fortsatt kunne møte Helseforetakenes nye samhandlingsregler i forbindelse med samhandlingsreformen med økt press på den kommunale HSO-tjenesten, både m.t.p. kompetanse, bemanning, IT-systemer og etterspurt medisinsk utstyr.
- ✓ Ivareta internkontroll og kvalitetssikre og opprettholde tilfredsstillende standard på de ulike tjenestetilbud når viktige fagstillinger står ubesatte eller med er besatt med vikarer.
- ✓ Etterkomme nye årlige lovkrav og pålegg fra overordnet myndighet.
- ✓ Kunne møte krav om ivaretagelse av stadig flere unge med diagnoser / helsesvikt som trenger ekstra ressurser (tverrsektorielle kommunale tiltak på økonomi og kompetanse)
- ✓ Beholde, verdsette og rekruttere kompetent fagpersonell og gjøre arbeidsplassen attraktiv og skape et godt omdømme og et godt arbeidsmiljø.
- ✓ Stor utfordring ligger i å rekruttere nye vikarer/ufaglærte.

- ✓ Å holde sykefraværet nede, ivareta god arbeidsmoral og holde arbeidsgleden oppe, samt ivareta en god HMS-tjeneste for de ansatte.
- ✓ Overtidsbruk/ vikarbruk er i perioder stort p.g.a.ressurskrevende brukere – og det er vanskelig å fastsette konkrete budsjett-tall i en driftsramme.
- ✓ Å drifte stabilt og forutsigbart innenfor fastsatte politiske budsjettammer i HSO.
- ✓ Ivareta og utvikle avvikssystemer

7.4 Plan. Næring og utvikling (PNU)

Resultatmål

- ✓ Alle saker der det beregnes gebyr skal saksbehandles innen fristen slik at gebyr kan beregnes.
- ✓ Matrikkelen skal oppdateres innen 1 uke etter at et føringspliktig vedtak.
- ✓ Skriftlige søknader/henvendelser skal besvares i rett tid etter Forvaltningslovens § 11 a.

Tiltaks mål (prioriterte med uthevet skrift)

- ✓ **Ny 1-10 skole, Ibestad**
 - Oppfølging i byggeperioden, overlevering 30 okt. 2016
- ✓ **Ferdigstille arealplanen (2010)**
 - Revidering etter krav fra sektormyndighetene er utført. Utlegging til høring i 2015, godkjenning i kommunestyret senest tidlig i 2016. Dersom arealplanen for «innmarksområdene» blir ferdig må arbeidet med «utmarksområdene» starte. Det er høyst usikkert om den foreslåtte bevilging på 50.000 kr er tilstrekkelig.
 -
- ✓ **Ytre Andørja Vannverk (2010) – detaljplanlegging i 2015 og utbygging i 2016**
 - Priser på prosesseringsanlegget er kommet inn, det jobbes med tilbud på gravearbeidene.
- ✓ **Havner, samarbeidsavtale med Harstad havn.**
 - Det jobbes med å få på plass en avtale med Harstad havn og et felles havnedistrikt.
- ✓ **Reguleringsplan Engenes havn ferdigstilles**
 - Reguleringsplanen er sendt ut på første gangs høring.
- ✓ **Renovering av svømmehall/reanseanlegg**
 - Søknad om spillemidler er godkjent av departementet, arbeidene anbefales forskuttert av kommunen slik at dette kan ferdigstilles i løpet av 2016.
- ✓ **Mineraler Breivoll**
 - Om grunneierne og innbyggerne er positive anbefales det utført en KU for en fremtidig mineralutvinning.
- ✓ Gårdskartlegging (2009)
 - Oppretting av markslagsgrensene er justert i landbruksregisteret. Fremdeles gjenstår det mye oppmåling ute i marka.
- ✓ Vedlikeholdsplan kommunale bygg utarbeides.

Status

- ✓ 4 årsverk i administrasjonen, 6 renholdere (4,9 årsverk), 4,5 årsverk vaktmestre inkl. enhetsleder.
 - Administrasjonen har vært underbemannet deler av 2015 da saksbehandler var ute i permisjon til og med august. En vaktmesterstilling har vært 50 % vakant i 2015.

Driftsmessige endringer

- ✓ Brannvesen - reduserte lønnsmidler for befalsvakt: -393 000 kr. Dette medfører at stillingshjemlene for befalsvakt tas ut. Dette for å redusere kostnadene i forbindelse med det inngåtte brannsamearbeid med Harstad Brann og Redning. Samlete økte kostnader med avtalen blir 190.000 kroner.
- ✓ Park og grønt - ansvarsområdet er redusert med 50 %, totalt. 82 500 kr. Dette medfører at det vil bli tilbud på sommerjobber til 4 ungdommer. Det er ikke medtatt arbeidsleder, dette ansvaret må da holdes internt av uteseksjonen. Det er kun sentrumsnære områder som vil bli prioritert.

- ✓ Kommunale veier - redusert post for sommervedlikehold: -190 000 kr. Dette medfører at det ikke vil bli utført ordinært sommervedlikehold på de kommunale veiene i 2016.
- ✓ Tilskuddsordning etablering - denne foreslås tatt ut av budsjettet og settes derfor i 0. Dette vil si en besparelse på 150 000 kr.
- ✓ Kommunale boliger - som følge av mulig endring av avtale om overføring av boligene er det budsjettert med full drift i 2016.

Utfordringer i planperioden

- ✓ Landbruksavdelingen i kommunen er pålagt å ha oversikt over
 - leieavtaler for jord, ajourhold av dette.
 - kartlegge leiejord
 - Oppdatere klassifiseringen av landbruksjord.
 - Behandle søknader, produksjons- og beitetilskudd samt SMIL-midler.
- ✓ Vedlikehold av kommunale veger
- ✓ Vedlikehold av kommunale bygg
 - Arbeidet går fortløpende, avhengig av både økonomiske og menneskelige ressurser. Den økonomiske situasjonen tilsier at det kun vil bli utført det mest tvingende vedlikeholdet.
- ✓ Etablere SD-anlegg for drift av tekniske anlegg kommunale bygg
 - Her vil nye Ibestad skole bidra til fortgang i arbeidet, og legge noen føringer for hvilket system som blir valgt for resterende kommunale bygg.
- ✓ Ajourføring og ajourhold kommunalt bygningsarkiv
- ✓ Hovedplan for avløp
- ✓ Revisjon av sentrumsplan for Hamnvik.
 - Prosjektet "Stedsutvikling Hamnvik" blir nå realisert. Trinn 1 er oppgradering av Hamnvik sentrum, dette prosjekt skal gå over 4 år.

8. Planstrategi 2016-2019

Plan	Plantype	2016	2017	2018	2019	Finansiering	Merknad
Rådmann/stab							
Kommuneplan - samfunnsdel	Kommuneplan	x				Egne midler	
Økonomiplan	Økonomiplan	x	x	x	x	Egne ressurser	
Planstrategi – rullering handlingsdelen	Planstrategi	x	x	x	x	Egne ressurser	Årlig rullering
Arkivplan	Temaplan	x				Egne ressurser	
Personalpolitisk plan	Temaplan		x			Egne ressurser	
Kompetanseplan	Temaplan	x				Egne ressurser	
Boligpolitisk plan	Temaplan		x			Egne ressurser	
Beredskapsplan	Temaplan	x				Eksterne ressurser	
Oppvekst							
Oppvekststrategi for Ibestad kommune	Temaplan	x				Egne midler	
Barnehageplan	Temaplan	x				Egne midler	
Skoleplan	Temaplan	x				Egne midler	
Kulturplan	Temaplan	x				Egne midler	
Plan for bosetting av flyktninger	Temaplan	x				Egne midler	Tverrsektoriell
Anleggsplan for idrett og friluftsliv	Kommunedelplan	x	x	x	x	Egne ressurser	Årlig rullering
Den kulturelle skolesekken	Temaplan	x			x	Egne ressurser	Rulleres hvert 3. år
HSO							
Smittevernplan	Temaplan	x	x	x	x	Egne ressurser	Årlig rullering
Folkehelseplan	Kommunedelplan			x		Egne ressurser	
Plan for psykisk helsearbeid	Temaplan		x			Egne ressurser	
Demensplan	Temaplan	x				Egne ressurser	
Ruspolitisk handlingsplan	Temaplan	x				Egne ressurser/s øke om tilskudd	Rullering
Plan, næring og utvikling (PNU)							
Kommuneplan – arealdelen («innmark»)		x				Egne midler	Ekstern bistand

Kommuneplan – arealdelen («utmark»)			x			Egne midler	Ekstern bistand
Kystzoneplan (sømløs integrering i arealplanen)	Kommunedelplan		x			Bevilg. fra fylkeskom	Revidering – interkomm. samarbeid
Hovedplan avløp	Kommunedelplan		x			Egne midler	
Trafikksikkerhetsplan	Kommunedelplan	x	x	x	x	Egne ressurser	Årlig rullering
Landbruksplan	Temaplan	x				Egne ressurser	

9. Budsjettskjema 1

Driftsbudsjett

Årsbudsjett 2016/økonomiplan 2017 - 2019

	Regn 14	Bud 15	Bud 16	Bud 17	Bud 18	Bud 19
Kommunens frie inntekter						
Rammetilskudd fra staten	-75 120	-74 523	-75 438	-74 610	-73 600	-72 710
Skatt på formue og inntekt	-26 022	-27 578	-28 184	-28 000	-27 900	-27 700
Sum skatt og rammetilskudd	-101 142	-102 101	-103 622	-102 610	-101 500	-100 410
Konsesjonsavgift	-17	-15	-17	-17	-17	-17
Eiendomsskatt	-1 822	-1 900	-2 000	-4 000	-6 000	-7 000
Andre generelle tilskudd/refusjoner 1)	-9 078	-4 863	-6 871	-6 838	-6 801	-6 769
SUM FRIE DISPONIBLE INNTEKTER	-112 059	-108 879	-112 510	-113 465	-114 318	-114 196
1.83 Avskrivinger						
1.83 Kalkulatoriske renter						
1.90 Renteinntekter	-354	-379	-239	-250	-250	-250
1.87 Utbytte/renteinntekt HLK	-2 128	-2 100	-1 300	-1 300	-1 300	-1 300
1.87 Renter kommunale innlån	1 674	2 121	1 997	3 412	3 609	4 683
1.87 Renter på etabl.lån/startlån (netto)	19					
1.87 Avdrag på lån	2 741	3 150	3 051	4 941	5 217	6 761
NTO FINANSUTGIFTER/-INNTEKTER	1 952	2 792	3 509	6 803	7 276	9 894
Til dekning av tidl. års merforbruk/underskudd						
Til ubundne avsetninger 2)	4 219	200	-	-	-	-
Til bundne avsetninger 3)	1 672					
Avsetning til likviditetsreserven					485	
Bruk av tidligere års overskudd	-4 219					
Bruk av ubundne avsetninger 4)	-3 257	-100	-100	-100	-100	-100
Bruk av bundne avsetninger 5)	-2 662		-169			
AVSETNINGER NETTO	-4 247	100	-269	-100	385	-100
Driftsmidler til fin. av investering	-	254	701	701	701	701
TIL FORDELING DRIFT	-114 354	-105 733	-108 569	-106 061	-105 956	-103 701
MERFORBRUK/MINDREFORBRUK	-477	-	-	-	-	-
Rammeområde: 1B						
1. Rådmannens stab/ kultur						
Utgifter	20 089	15 226	15 279	15 269	15 169	15 319
Avsatt til lønnsoppgjør/kostnad bemanningsreduksjon	-	3 198	2 200	2 000	2 000	2 000
Inntekter	-4 435	-1 605	-1 844	-1 844	-1 844	-1 844
Netto utgift	15 654	16 819	15 635	15 425	15 325	15 475
2. Oppvekst						
Utgifter	54 733	47 323	50 219	49 252	49 247	48 045
Inntekter	-18 507	-16 417	-18 631	-18 631	-18 631	-18 631
Netto utgift	36 226	30 906	31 588	30 621	30 616	29 414
3. Helse, sosial og omsorg						
Utgifter	66 064	58 051	60 332	59 001	59 001	57 798
Inntekter	-12 744	-9 905	-9 475	-9 475	-9 475	-9 475
Netto utgift	53 320	48 146	50 857	49 526	49 526	48 323
6. Plan, næring og utvikling						
Utgifter	20 156	17 750	17 253	17 253	17 253	17 253

Inntekter	-7 841	-7 888	-6 764	-6 764	-6 764	-6 764
Netto utgift	12 315	9 862	10 489	10 489	10 489	10 489
Diverse:						
Avsk (ansvar 990)	-130					
Premiefond						
Premieavvik 2013-2014	-3 508					
Netto utgift	-3 638	-	-	-	-	-
Rammeområder til sammen	113 877	105 733	108 569	106 061	105 956	103 701
Note 1) Andre generelle tilskudd/refusjoner						
1. Integreringstilskudd						
2. Næringsfondtilskudd	-1 500					
3. Skjønnsmidler	-93	-	-	-	-	-
4. Saman om ein betre kommune						
5. Tilsk bosett enslige mindreår flyktninger	-6 646	-4 100	-4 100	-4 100	-4 100	-4 100
6. Tilskudd voksne flytninger			-1 135	-1 135	-1 135	-1 135
7. Tilskudd til asylmottak			-886	-886	-886	-886
8. Kompensasjon R97	-260	-225	-225	-210	-190	-170
9. Kompensasjon omsorgsboliger	-415	-401	-395	-389	-383	-383
10. Rentekompensasjon skolebygg	-104	-82	-75	-67	-59	-50
11. Rentekompensasjon kirkebygg	-59	-55	-55	-51	-48	-45
Sum note 1) Andre generelle tilskudd	-9 077	-4 863	-6 871	-6 838	-6 801	-6 769
Note 2) Til ubundne avsetninger						
1. Avsetning til disposisjonsfond						
	4 219	200	-	-	-	-
Sum note 2) Til ubundne avsetninger	4 219					
Note 3) Til bundne avsetninger						
Kultur DKS						
	20					
Kultur Skiltprosj.	152					
Næringsfon	1 500	-	-	-	-	-
Sum note 5) Til bundne avsetninger	1 672	-	-	-	-	-
Note 4) Bruk av ubundne avsetninger						
Rådmann						
	-95					
Arealplan	-120					
Tilskudd etablering	-350					
Grunnskolen	-100	-100	-100	-100	-100	-100
Premieavvik	-2 592					
Sum note 4) Bruk av ubundne avsetninger	-3 257	-100	-100	-100	-100	-100
Note 5) Bruk av bundne avsetninger						
1. Mineralprosjekt						
	-895					
2. Bruk av næringsfond kommune	-714					
3. Feiing	-2					
4. Bruk av avløpsfond	-132		-169			
5. Renovasjonsfond	-421					
6. Ideprosjektet	-322					
7. Kultur	-11					
6. Bruk av slamfond	-165					
Sum note 7) Bruk av bundne avsetninger	-2 662		-169			

10. Tabell 1B

DRIFTSMESSIGE ENDRINGER I ØKONOMIPLANEN			
Alle beløp i hele 1.000 kroner.			
ingen fortegn betyr økte utgifter/reduerte inntekter - betyr økte inntekter/reduerte utgifter			
Beløpene i 2017 - 2018 og 2019 er endringer fra 2016 budsjett.			
Enhet	2017	2018	2019
<u>Rådmanne/stab</u>			
Valgkostnader	100	-	150
Helårsvirkning reduksjon skatteopprever	-110	-110	-110
SUM rammeområde	-10	-110	40
<u>Oppvekst</u>			
Endring ny skole 01.07.2017 (red. inspektørstilling)	-85	-85	-85
Endring ny skole 01.07.2017 (reduert energikostn.)	-50	-55	-55
Rammendring	-832	-832	-2 034
SUM rammeområde	-967	-972	-2 174
<u>HSO</u>			
Reduserte utgifter kjøkkendrift	-500	-500	-500
Rammeendring	-831	-831	-2 034
SUM rammeområde	-1 331	-1 331	-2 534
<u>PNU</u>			
Endring ny skole 01.07.2017 (besparelse tekn. drift)	-50	-50	-50
Endring ny skole 01.07.2017 (økt vedlikehold)	50	50	50
SUM rammeområde	-	-	-
Sum rammeendringer	-2 308	-2 413	-4 668
FDV = (F)orvaltning, (D)rift og (V)edlikehold av bygninger			
Note 1) Dette er en tabell som viser foreslåtte endringer i økonomiplanperioden. Det kan være konsekvenser av investeringstiltak eks. FDV og endringer i driftsrammer for enhetene.			

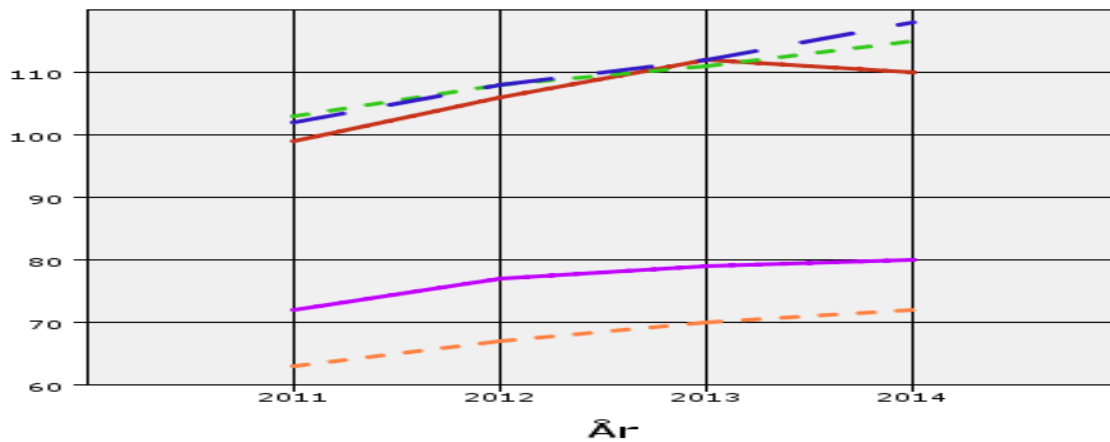
11. Budsjettskjema 2

Investeringsbudsjett						
Årsbudsjett 2016/økonomiplan 2017 - 2019						
Alle beløp i hele 1.000 kroner.						
Investeringer i anleggsmidler:	Regn 14	Bud 15	Bud 16	Bud 17	Bud 18	Bud 19
LØPENDE INVESTERINGER						
IKT - ny programvare	600	350	300	300	300	300
Nytt telefonsystem	80	-	-	-	-	-
Ny skole	25 000	30 548	20 000			
Planlegging ny/ombygging barnehage			500	10 000		
Ibestad kulturhus - rehab. svømmehall	3 200		5 500			
Samhandlingsreformen	450	500	-			
Framtidig sykehjem	500	1 000	4 000	50 000	40 000	
Fortau Hamnvik	1 500					
Brebåndsutbygging	1 000		18 300			
Ny brannbil	2 600	1 900				
Sørrollnes havn	2 567	3 100				
Kommunale veier - rehabilitering	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Miljøstasjon	110					
Vei-og gatenavn	1 000	500				
Kommunale bygg - rehabilitering		1 000		1 000	1 000	1 000
Opparbeidelse næringsareal		500				
Stedsutvikling Hamnvik		500	500	500	500	
Kaldlager teknisk drift		400				
Ringeanlegg kirkene			500			
Oppgradering gateløys			1 500	1 000		
PNU - trakter/bil (brukt)			400			
Egenkapitalinnskudd KLP		701	701	701	701	701
SELVFINANSIERENDE INVESTERINGER						
Kommunalteknikk						
Ytre Andørja vannverk - behandlingsanl.	3 000	250				
Kjøp av aksjer og andeler						
Avdrag etableringslån/startlån						
Dekning av tid. års undersk.						
Utlån						
BRUTTO INVESTERINGSUTG.	43 107	42 749	53 701	65 001	44 001	3 501
Avdrag etabl./startlån (netto)						
Avsetninger						
ÅRETS FINANSIERINGSBEHOV	43 107	42 749	53 701	65 001	44 001	3 501
Finansieres slik:						
Bruk av lånemidler - løpende *)	-35 557	-40 048	-40 700	-44 300	-28 300	-2 800
Bruk av lånemidler - selvfin.	-3 000	-250				
Bruk av lånemidler - startlån						
Inntekter fra salg av anleggsmidler						
Tilskudd til investeringer	-3 050	-1 750	-12 300	-20 000	-15 000	-
Andre inntekter						
Sum ekstern finansiering	-41 607	-42 048	-53 000	-64 300	-43 300	-2 800
Overføring fra driftsbudsjettet	-	-254	-701	-701	-701	-701
Bruk av fond	-1 500	-447				
Bruk av avsetninger						
Sum finansiering	-43 107	-42 749	-53 701	-65 001	-44 001	-3 501

12. KOSTRA-tall

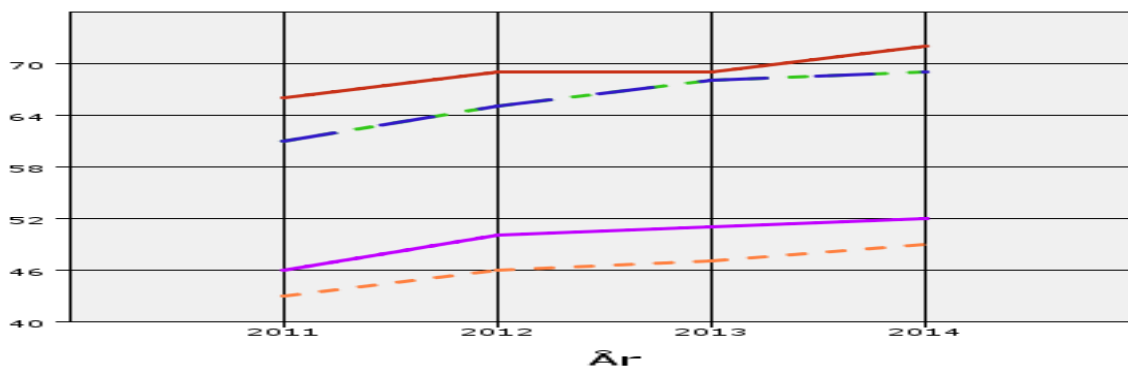
Finansielle nøkkeltall

Brutto driftsinntekter per innbygger (hele tusen kroner)

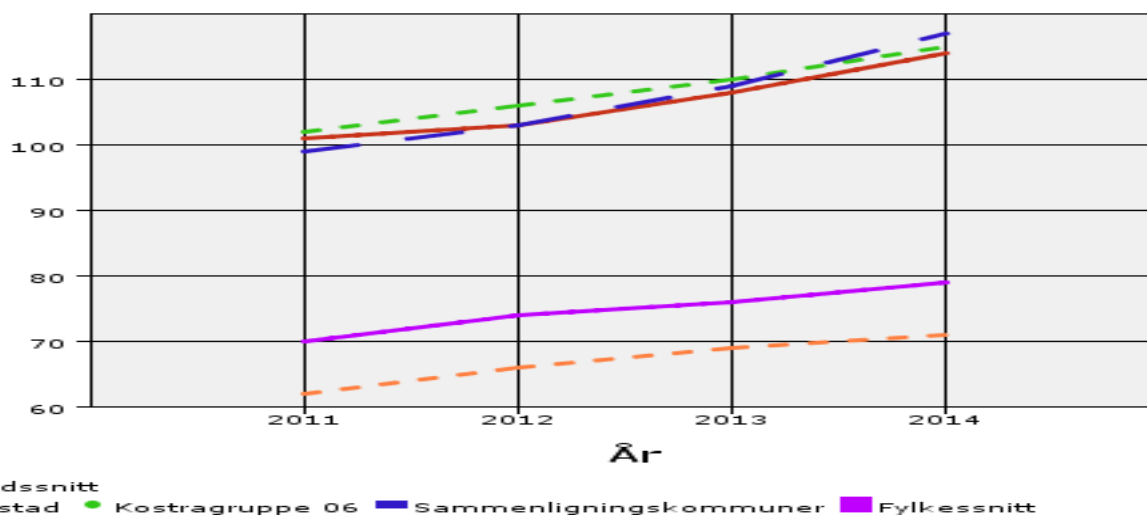
år	2011	2012	2013	2014
Ibestad	99	106	112	110
Kostragruppe 06	103	108	111	115
Sammenligningskommuner	102	108	112	118
Fylkessnitt	72	77	79	80
Landssnitt	63	67	70	72

Frie inntekter per innbygger (hele tusen kroner)

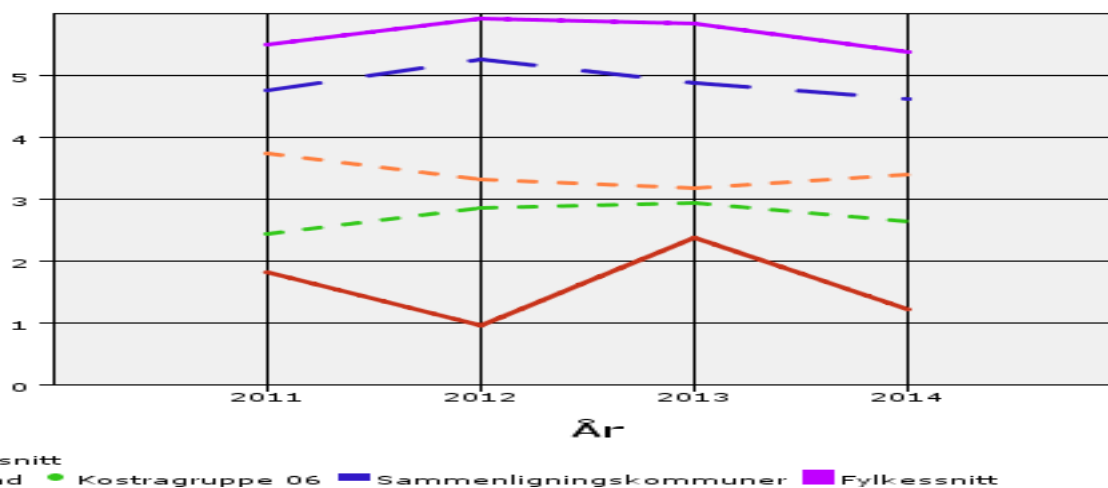
år	2011	2012	2013	2014
Ibestad	66	69	69	72
Kostragruppe 06	61	65	68	69
Sammenligningskommuner	61	65	68	69
Fylkessnitt	46	50	51	52
Landssnitt	43	46	47	49

Brutto driftsutgifter per innbygger (hele tusen kroner)

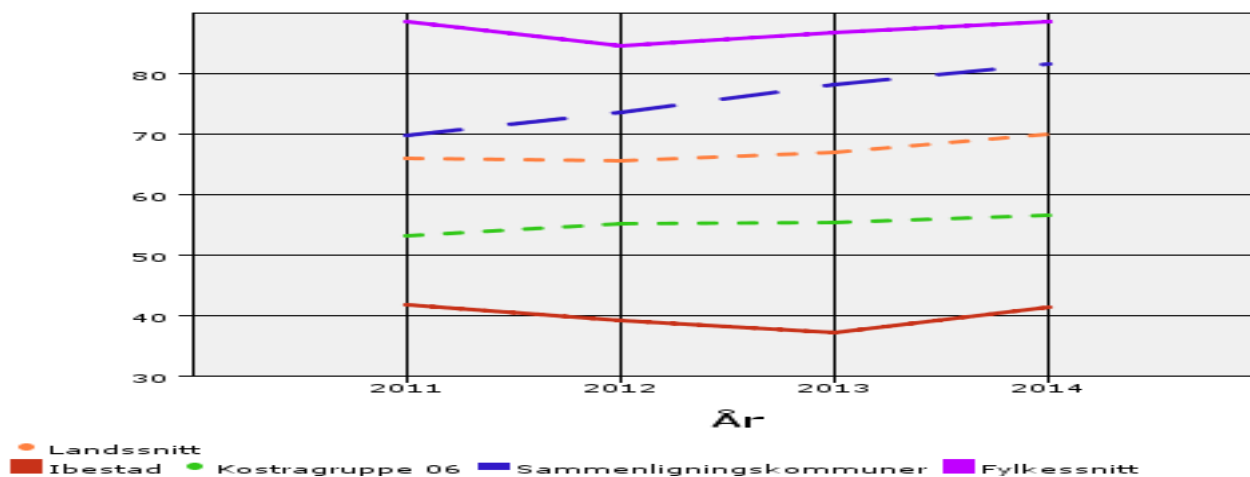
år	2011	2012	2013	2014
Ibestad	101	103	108	114
Kostragruppe 06	102	106	110	115
Sammenligningskommuner	99	103	109	117
Fylkessnitt	70	74	76	79
Landssnitt	62	66	69	71

Netto renter og avdrag i prosent av brutto driftsinntekter

år	2011	2012	2013	2014
Ibestad	1,82	0,95	2,38	1,22
Kostragruppe 06	2,44	2,85	2,94	2,64
Sammenligningskommuner	4,75	5,25	4,88	4,61
Fylkessnitt	5,49	5,92	5,84	5,37
Landssnitt	3,73	3,31	3,17	3,39

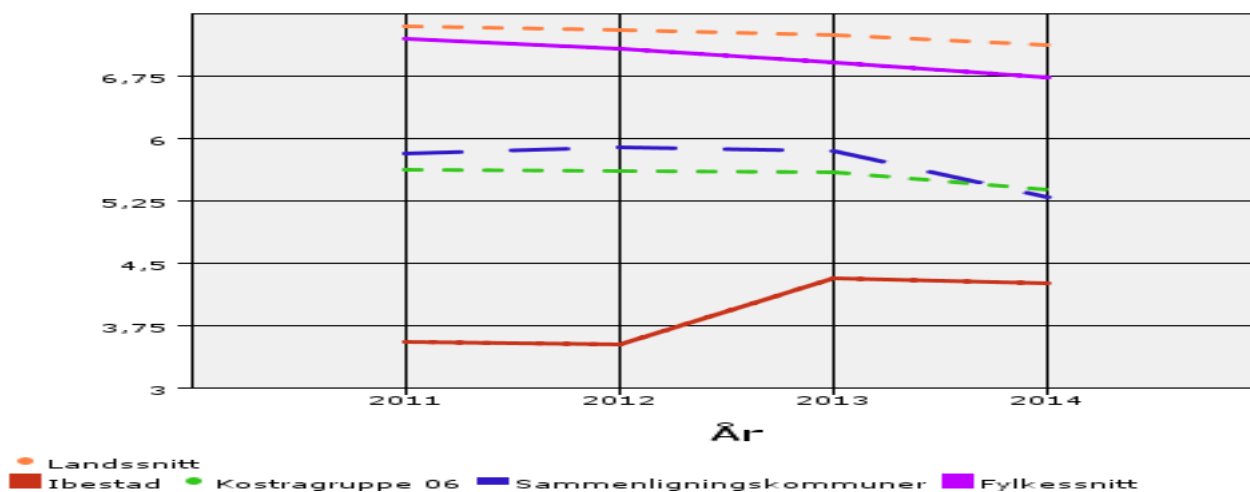
Netto gjeldsgrad (gjeld i prosent av driftsinntekter)

år	2011	2012	2013	2014
Ibestad	41,76	39,29	37,27	41,46
Kostragruppe 06	53,29	55,22	55,41	56,50
Sammenligningskommuner	69,72	73,65	78,18	81,56
Fylkessnitt	88,53	84,52	86,86	88,50
Landssnitt	66,02	65,65	66,97	69,93

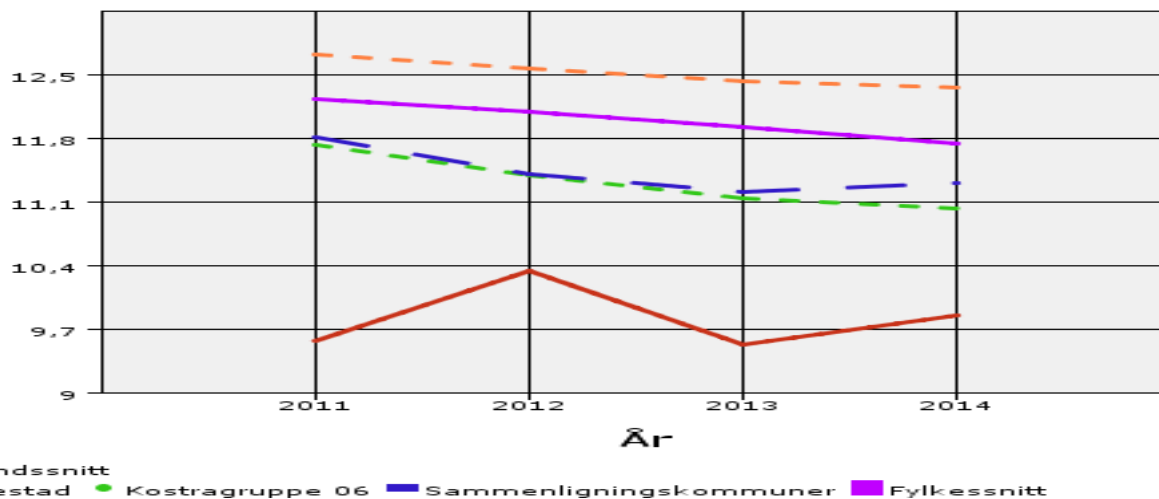
Behovsprofil

Andel folkemengde 0 til 5 år

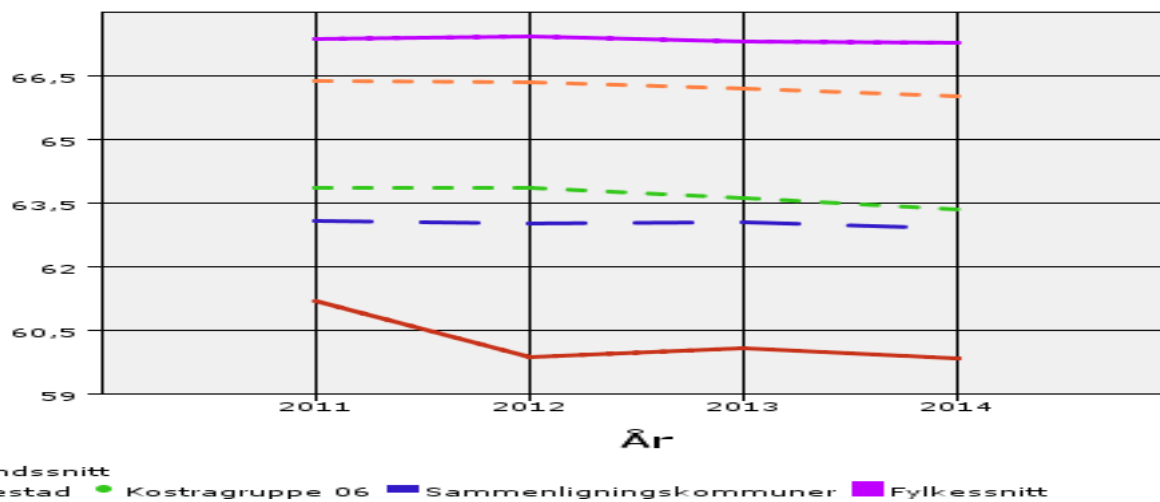
år	2011	2012	2013	2014
Ibestad	3,55	3,52	4,32	4,26
Kostragruppe 06	5,63	5,61	5,59	5,39
Sammenligningskommuner	5,82	5,90	5,85	5,29
Fylkessnitt	7,20	7,08	6,92	6,73
Landssnitt	7,35	7,31	7,24	7,12

Andel folkemengde 6 til 15 år

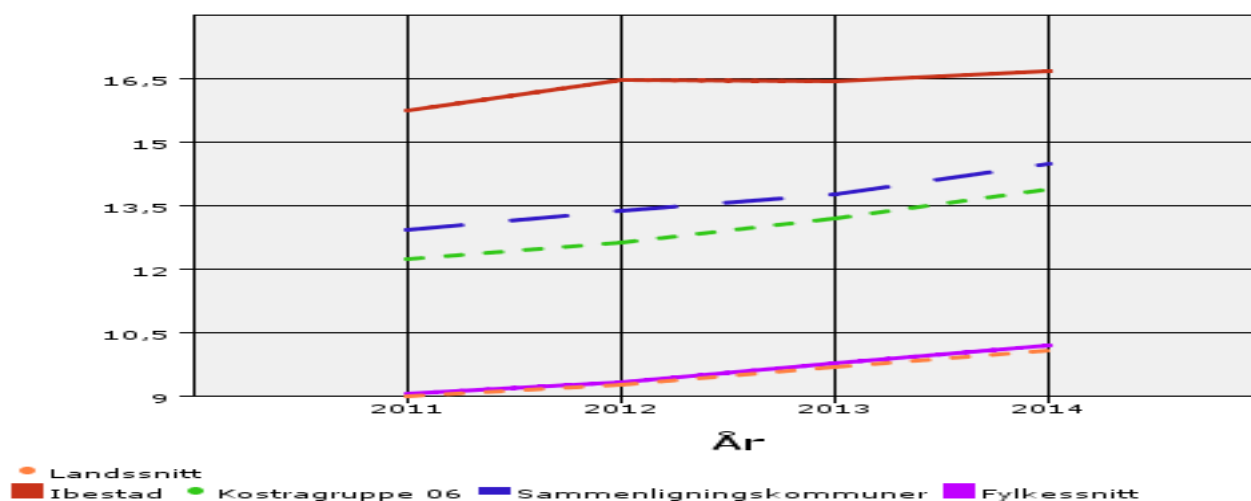
år	2011	2012	2013	2014
Ibestad	9,57	10,34	9,54	9,86
Kostragruppe 06	11,73	11,4	11,15	11,03
Sammenligningskommuner	11,81	11,41	11,22	11,31
Fylkessnitt	12,24	12,09	11,93	11,74
Landssnitt	12,73	12,57	12,43	12,36

Andel folkemengde 16 til 66 år

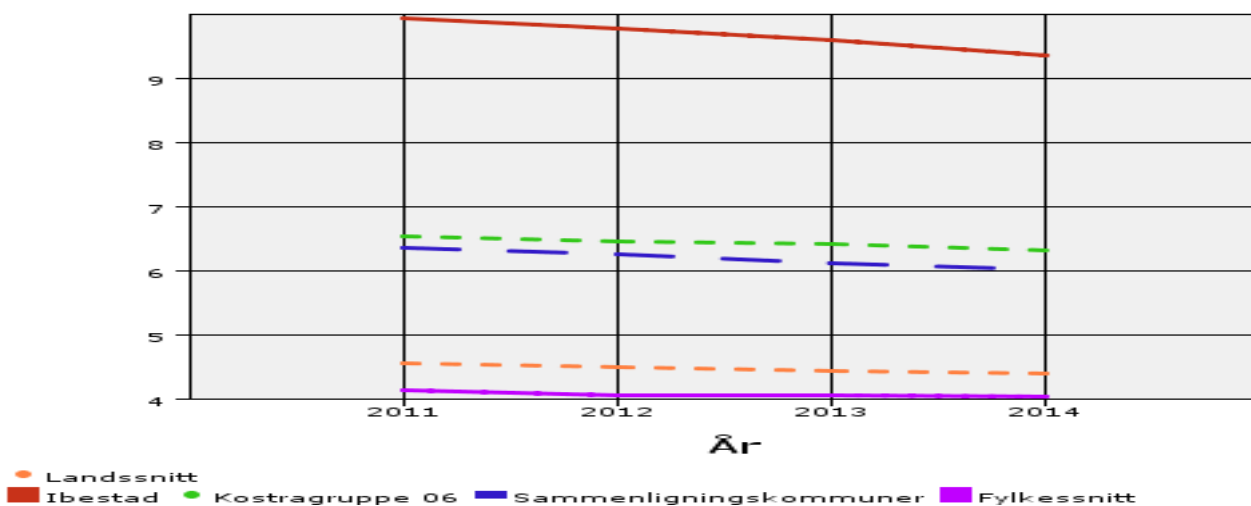
år	2011	2012	2013	2014
Ibestad	61,21	59,89	60,10	59,86
Kostragruppe 06	63,87	63,88	63,64	63,36
Sammenligningskommuner	63,09	63,04	63,05	62,90
Fylkessnitt	67,37	67,43	67,31	67,30
Landssnitt	66,38	66,37	66,20	66,03

Andel folkemengde 67 til 79 år

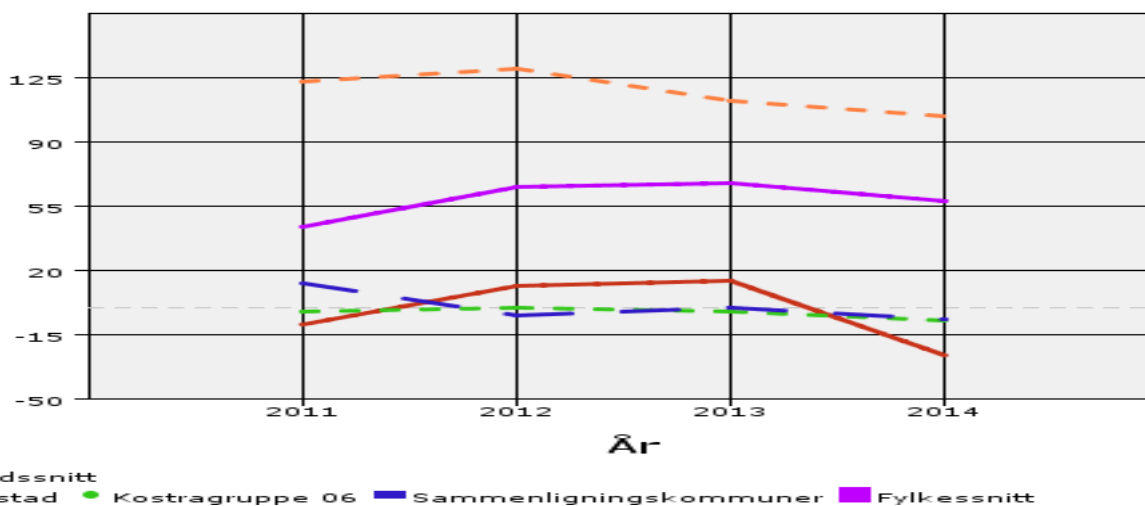
år	2011	2012	2013	2014
Ibestad	15,74	16,47	16,43	16,67
Kostragruppe 06	12,23	12,64	13,21	13,89
Sammenligningskommuner	12,93	13,39	13,77	14,48
Fylkessnitt	9,07	9,33	9,79	10,19
Landssnitt	9,00	9,26	9,69	10,08

Andel folkemengde 80 år og over

år	2011	2012	2013	2014
Ibestad	9,93	9,78	9,61	9,36
Kostragruppe 06	6,54	6,46	6,41	6,32
Sammenligningskommuner	6,36	6,26	6,12	6,02
Fylkessnitt	4,13	4,06	4,05	4,03
Landssnitt	4,55	4,50	4,44	4,40

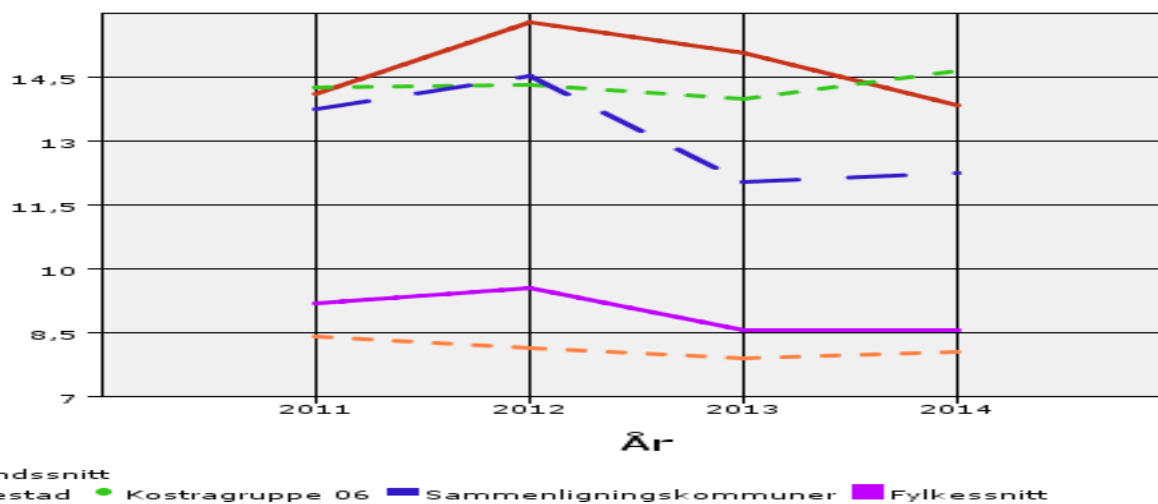
Netto befolkningstilvekst (antall innbyggere)

år	2011	2012	2013	2014
Ibestad	-9	12	15	-26
Kostragruppe 06	-2	0	-2	-7
Sammenligningskommuner	13	-4	0	-6
Fylkessnitt	44	66	68	58
Landssnitt	123	130	113	104

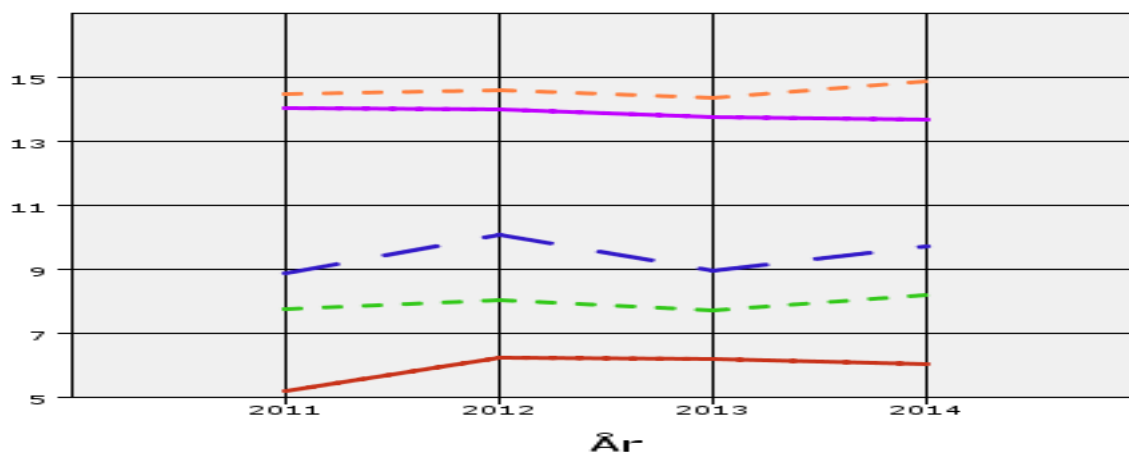
Hovedprioriteringer

Andel netto driftsutgifter til administrasjon, styring og fellesutgifter av netto driftsutgifter

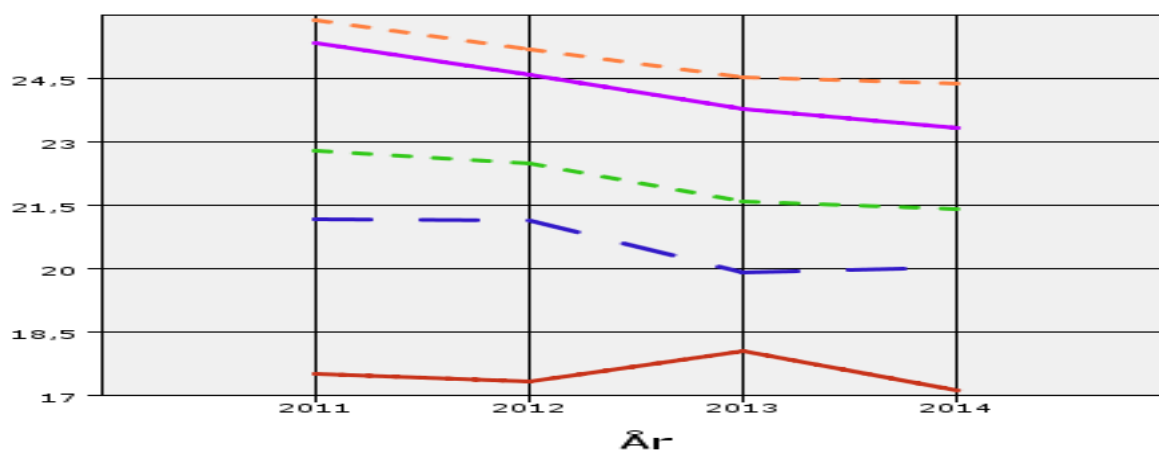
år	2011	2012	2013	2014
Ibestad	14,10	15,78	15,06	13,82
Kostragruppe 06	14,25	14,32	13,98	14,65
Sammenligningskommuner	13,73	14,51	12,02	12,23
Fylkessnitt	9,17	9,54	8,55	8,56
Landssnitt	8,40	8,13	7,90	8,05

Andel netto driftsutgifter barnehage av netto driftsutgifter

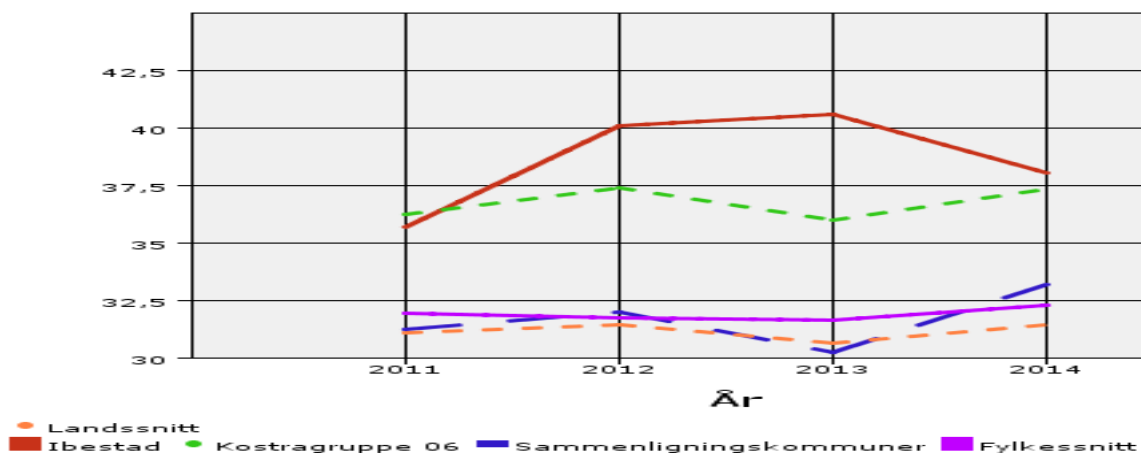
år	2011	2012	2013	2014
Ibestad	5,20	6,25	6,21	6,03
Kostragruppe 06	7,77	8,05	7,73	8,18
Sammenligningskommuner	8,88	10,07	8,96	9,71
Fylkessnitt	14,05	13,99	13,74	13,69
Landssnitt	14,48	14,61	14,37	14,88

Andel netto driftsutgifter grunnskoleopplæring av netto driftsutgifter

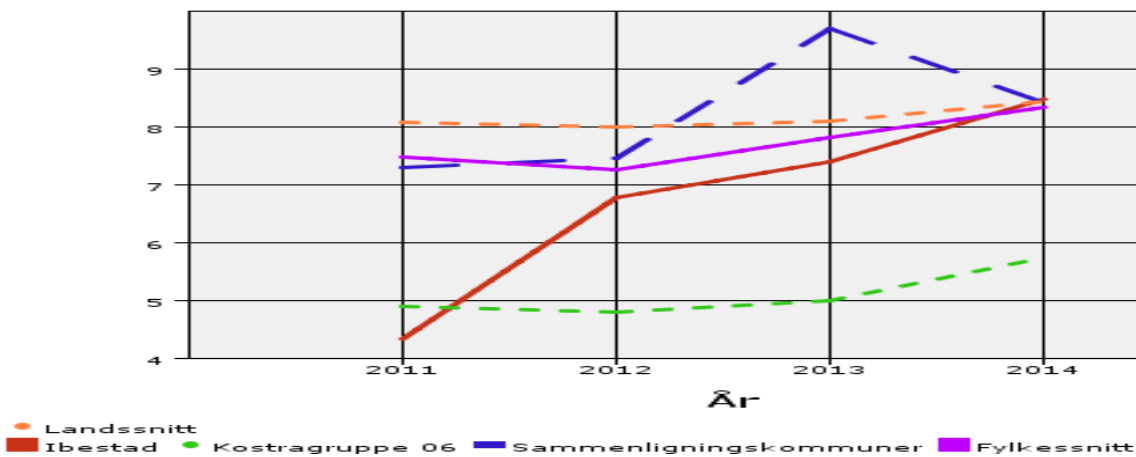
år	2011	2012	2013	2014
Ibestad	17,53	17,35	18,05	17,14
Kostragruppe 06	22,80	22,50	21,60	21,43
Sammenligningskommuner	21,19	21,15	19,91	20,03
Fylkessnitt	25,34	24,59	23,79	23,33
Landssnitt	25,89	25,21	24,55	24,39

Andel netto driftsutgifter pleie og omsorg av netto driftsutgifter

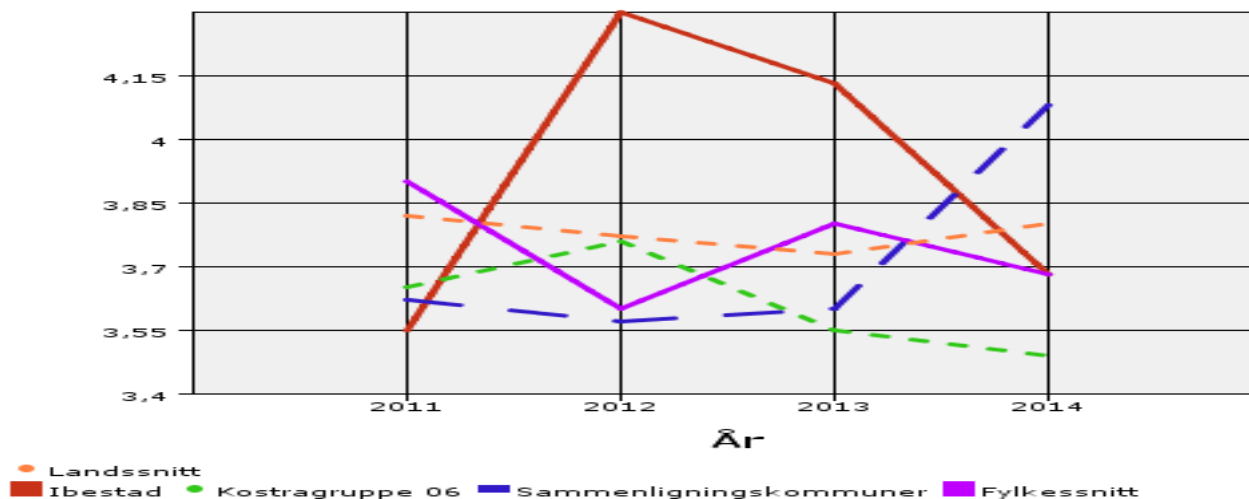
år	2011	2012	2013	2014
Ibestad	35,72	40,09	40,60	38,05
Kostragruppe 06	36,27	37,41	35,99	37,34
Sammenligningskommuner	31,23	32,01	30,23	33,22
Fylkessnitt	31,96	31,74	31,65	32,29
Landssnitt	31,12	31,47	30,64	31,46

Andel netto driftsutgifter sosialtjenesten og barnevern av netto driftsutgifter

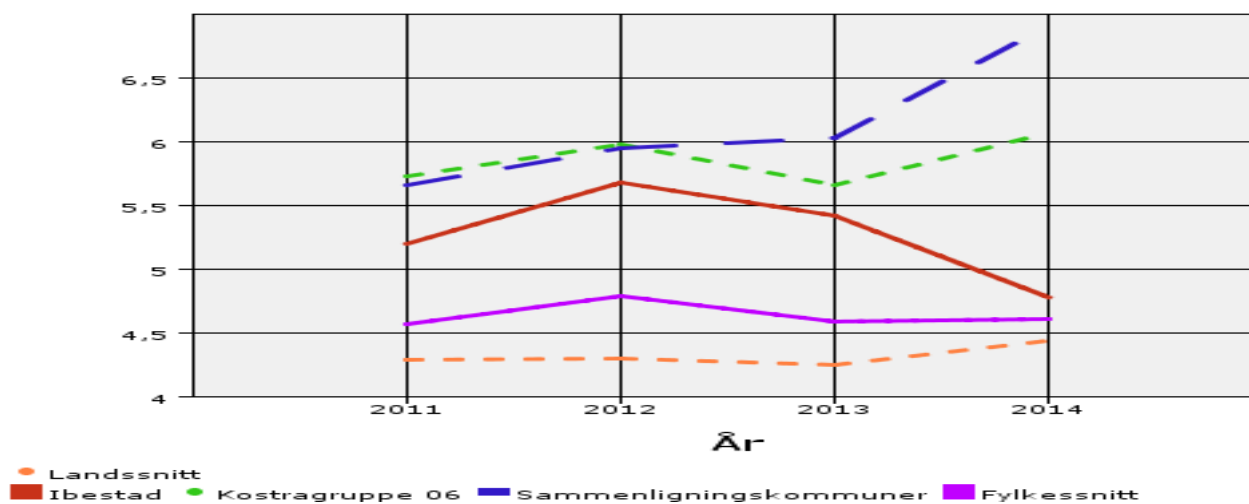
år	2011	2012	2013	2014
Ibestad	4,34	6,78	7,40	8,48
Kostragruppe 06	4,90	4,81	5,01	5,74
Sammenligningskommuner	7,29	7,46	9,7	8,42
Fylkessnitt	7,47	7,26	7,82	8,33
Landssnitt	8,07	7,99	8,10	8,45

Andel netto driftsutgifter kultur av netto driftsutgifter

år	2011	2012	2013	2014
Ibestad	3,55	4,30	4,13	3,68
Kostragruppe 06	3,65	3,76	3,55	3,49
Sammenligningskommuner	3,62	3,57	3,6	4,08
Fylkessnitt	3,90	3,60	3,80	3,68
Landssnitt	3,82	3,77	3,73	3,80

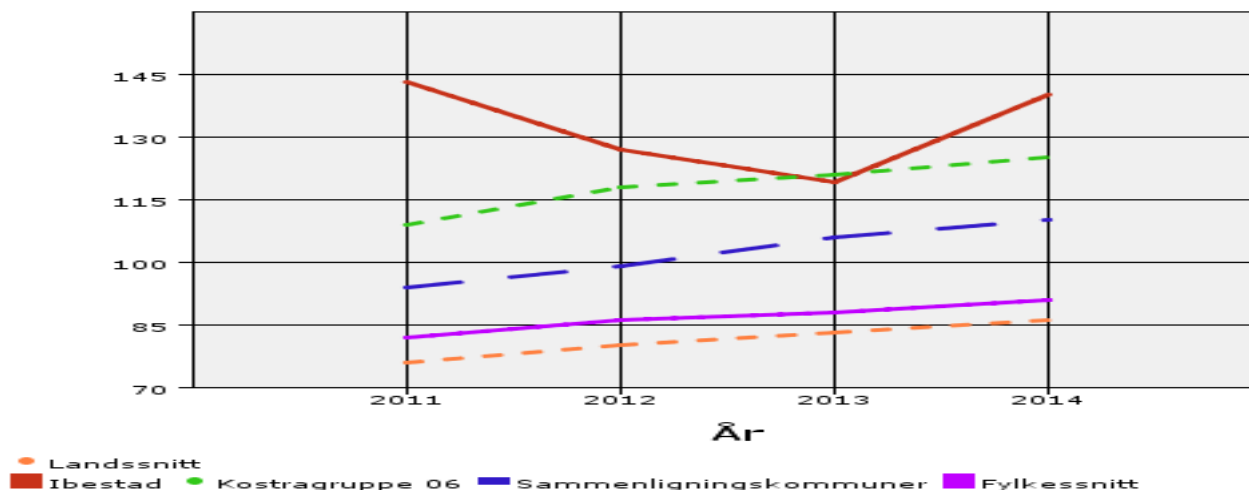
Andel netto driftsutgifter kommunehelse av netto driftsutgifter

år	2011	2012	2013	2014
Ibestad	5,20	5,68	5,42	4,78
Kostragruppe 06	5,73	5,98	5,66	6,07
Sammenligningskommuner	5,66	5,95	6,03	6,91
Fylkessnitt	4,57	4,79	4,59	4,61
Landssnitt	4,29	4,30	4,25	4,44

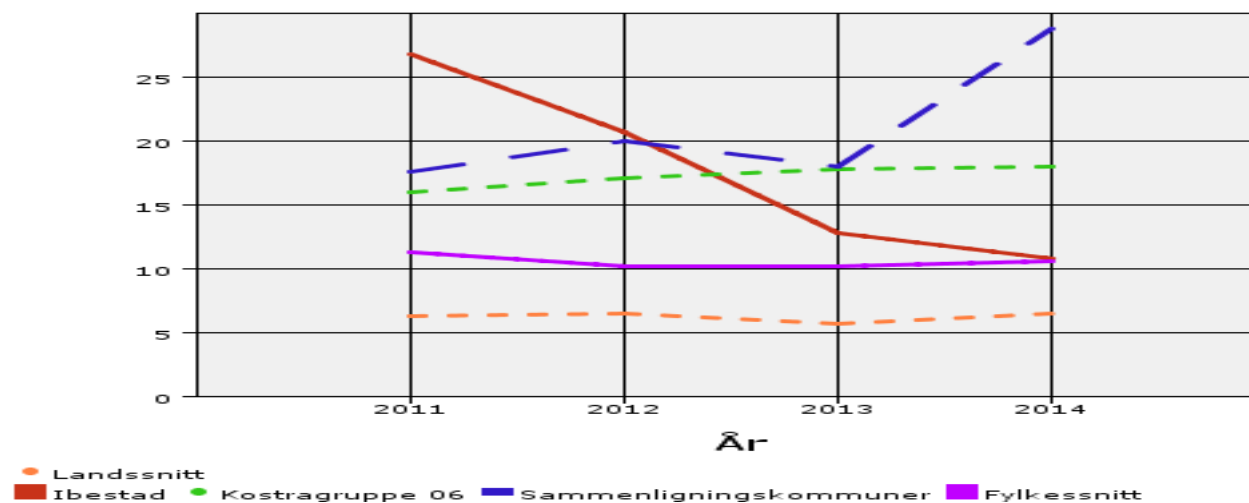
Grunnskole

Korrigerte brutto driftsutgifter grunnskoleundervisning per elev (tusen kr)

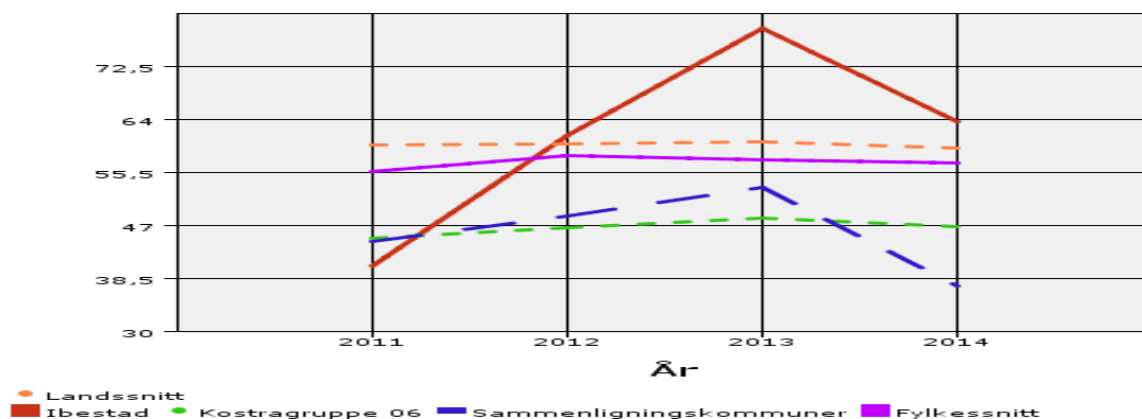
år	2011	2012	2013	2014
Ibestad	143	127	119	140
Kostragruppe 06	109	118	121	125
Sammenligningskommuner	94	99	106	110
Fylkessnitt	82	86	88	91
Landssnitt	76	80	83	86

Netto driftsutgifter SFO per elev (tusen kr)

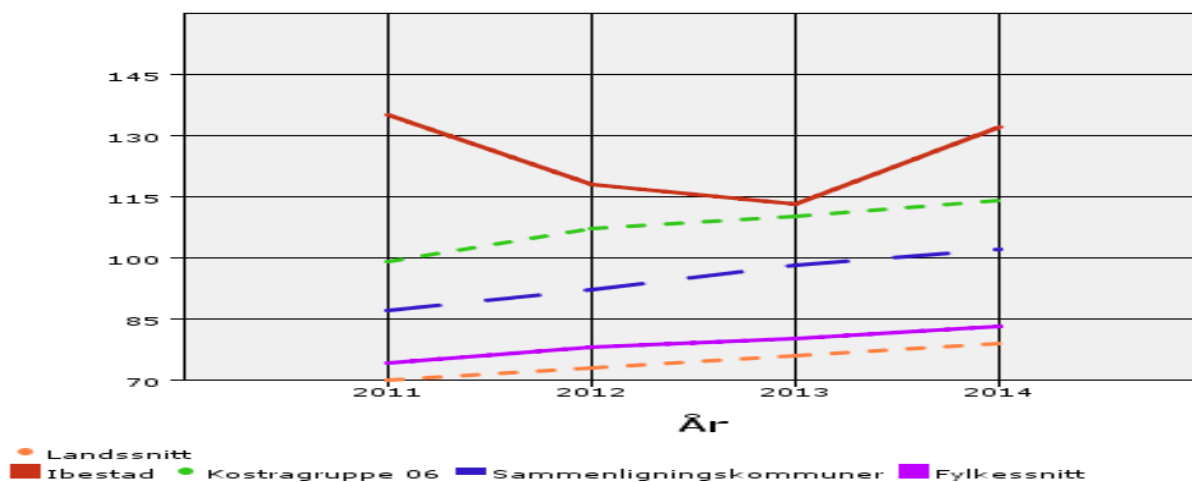
år	2011	2012	2013	2014
Ibestad	26,76	20,74	12,82	10,79
Kostragruppe 06	16,04	17,09	17,83	18,04
Sammenligningskommuner	17,61	20,03	17,97	28,81
Fylkessnitt	11,33	10,24	10,16	10,59
Landssnitt	6,26	6,45	5,68	6,53

Andel 6 til 9 år med plass i SFO

år	2011	2012	2013	2014
Ibestad	40,48	61,36	78,57	63,64
Kostragruppe 06	44,85	46,58	48,06	46,82
Sammenligningskommuner	44,35	48,46	53,00	37,28
Fylkessnitt	55,65	58,15	57,48	56,88
Landssnitt	59,79	60,06	60,31	59,34

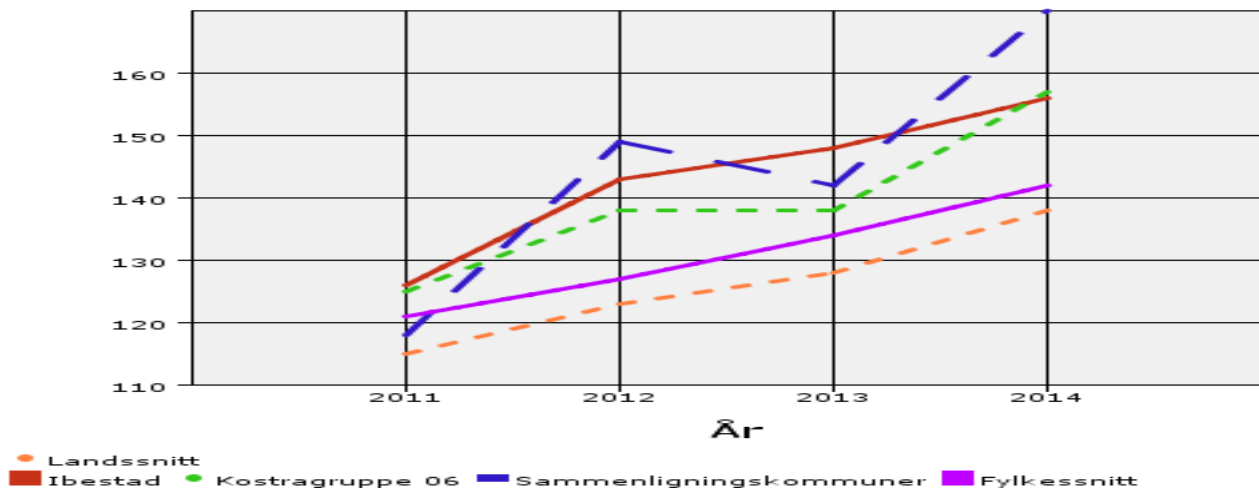
Lønnsutgifter grunnskoleundervisning per elev (tusen kr)

år	2011	2012	2013	2014
Ibestad	135	118	113	132
Kostragruppe 06	99	107	110	114
Sammenligningskommuner	87	92	98	102
Fylkessnitt	74	78	80	83
Landssnitt	70	73	76	79

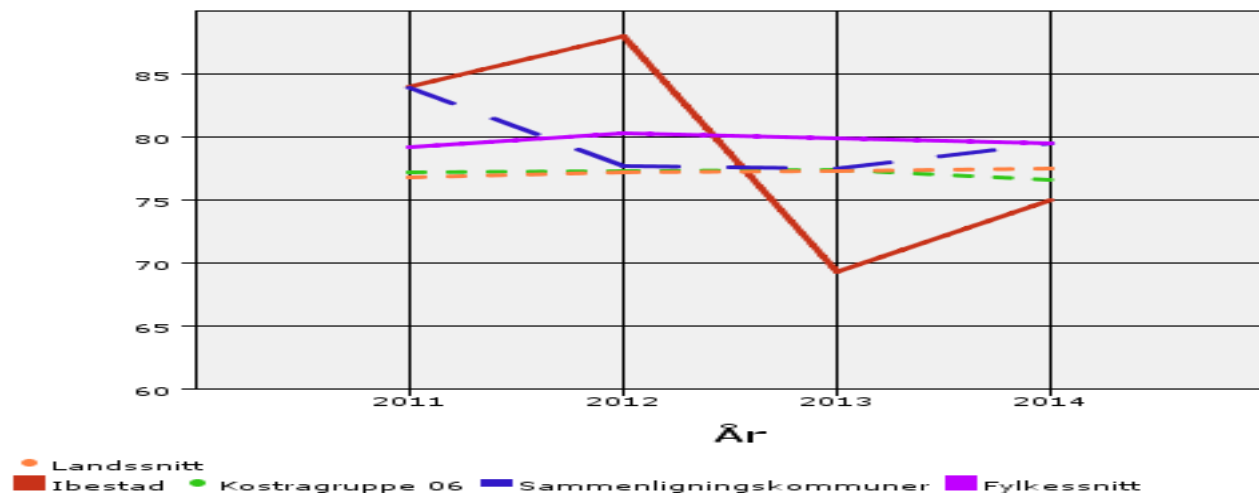
Barnehager

Netto driftsutgifter barnehage per barn med plass (tusen kr)

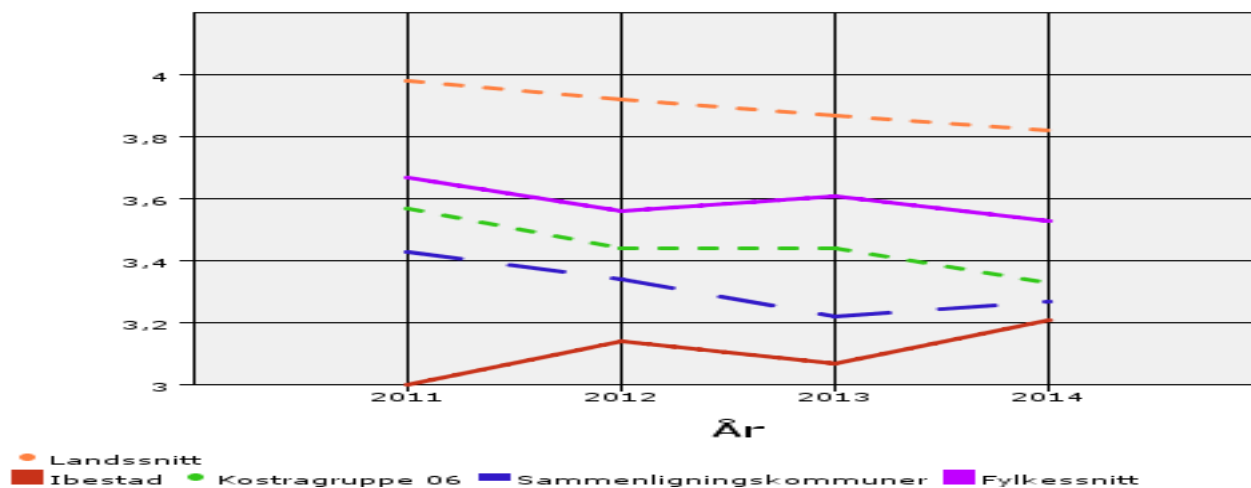
år	2011	2012	2013	2014
Ibestad	126	143	148	156
Kostragruppe 06	125	138	138	157
Sammenligningskommuner	118	149	142	170
Fylkessnitt	121	127	134	142
Landssnitt	115	123	128	138

Andel 0 til 5 år med barnehageplass

år	2011	2012	2013	2014
Ibestad	84	88	69	75
Kostragruppe 06	77	77	77	76
Sammenligningskommuner	83	77	77	79
Fylkessnitt	79	80	79	79
Landssnitt	76	77	77	77

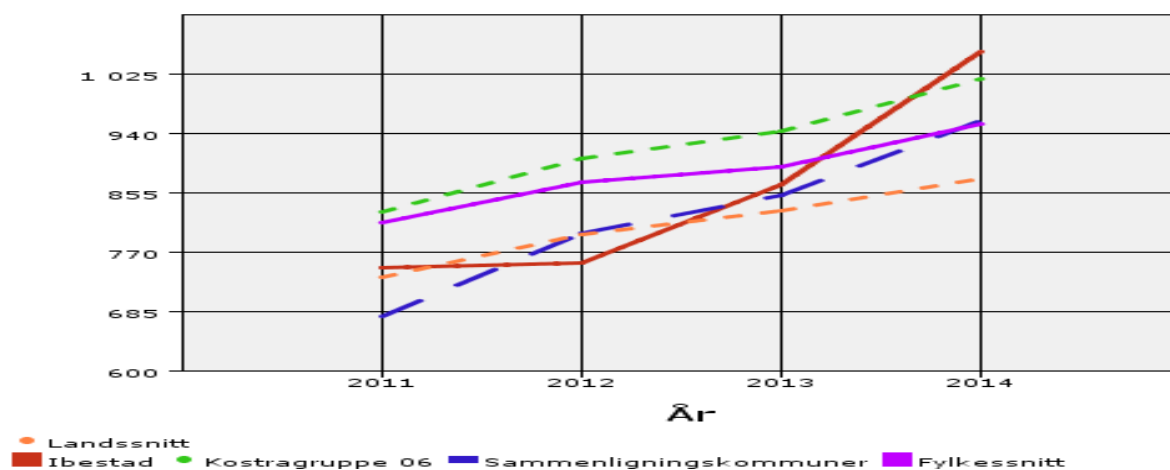
Antall barn per årsverk

år	2011	2012	2013	2014
Ibestad	3,00	3,14	3,07	3,21
Kostragruppe 06	3,57	3,44	3,44	3,33
Sammenligningskommuner	3,43	3,34	3,22	3,27
Fylkessnitt	3,67	3,56	3,61	3,53
Landssnitt	3,98	3,92	3,87	3,82

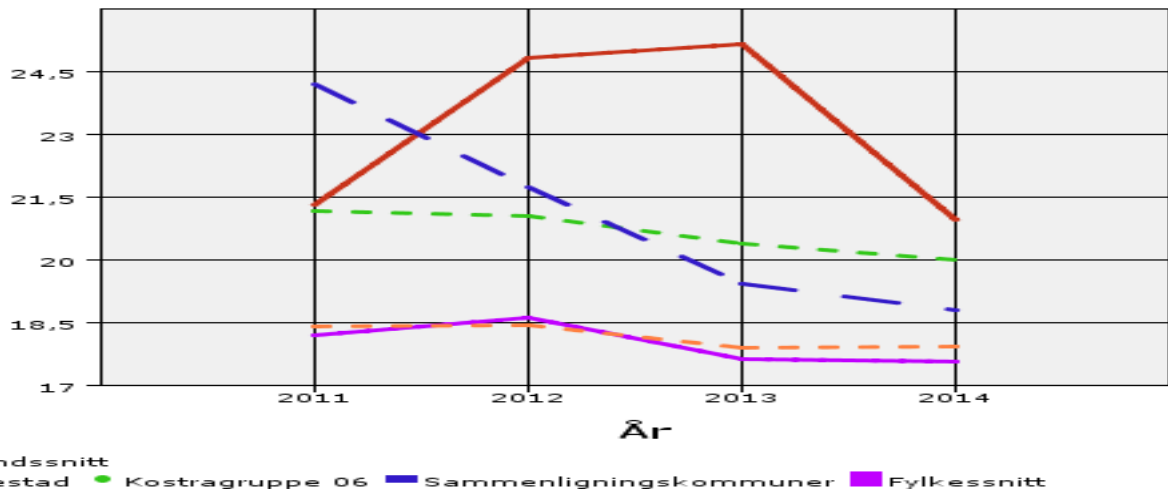
Pleie og omsorg

Netto driftsutgifter institusjon per beboer i kommunale institusjon (tusen kr)

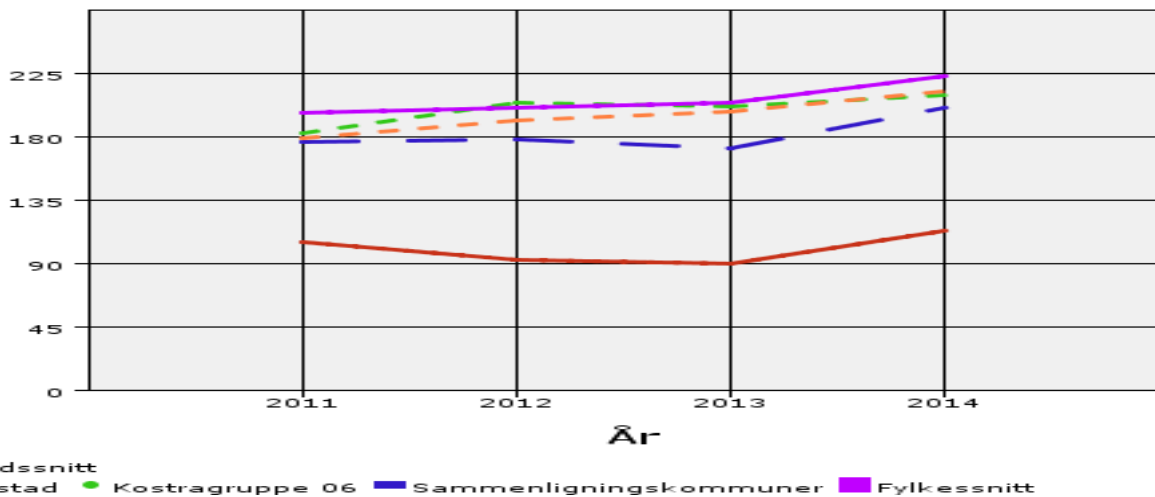
år	2011	2012	2013	2014
Ibestad	748	754	867	1 057
Kostragruppe 06	828	905	943	1 018
Sammenligningskommuner	679	798	851	958
Fylkessnitt	813	871	893	953
Landssnitt	735	796	829	875

Andel beboere i kommunal institusjon av mottakere av kommunal pleie og omsorgstjenester

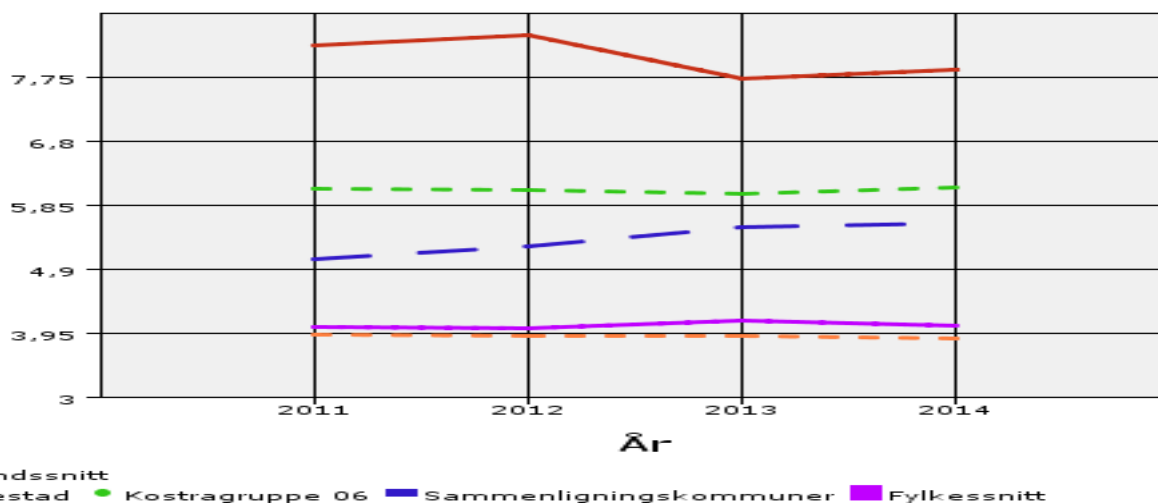
år	2011	2012	2013	2014
Ibestad	21,33	24,84	25,17	20,98
Kostragruppe 06	21,17	21,06	20,41	20,01
Sammenligningskommuner	24,20	21,76	19,45	18,80
Fylkessnitt	18,21	18,64	17,63	17,59
Landssnitt	18,43	18,45	17,92	17,95

Netto driftsutgifter per mottakere av kjernetjenester til hjemmeboende (tusen kr)

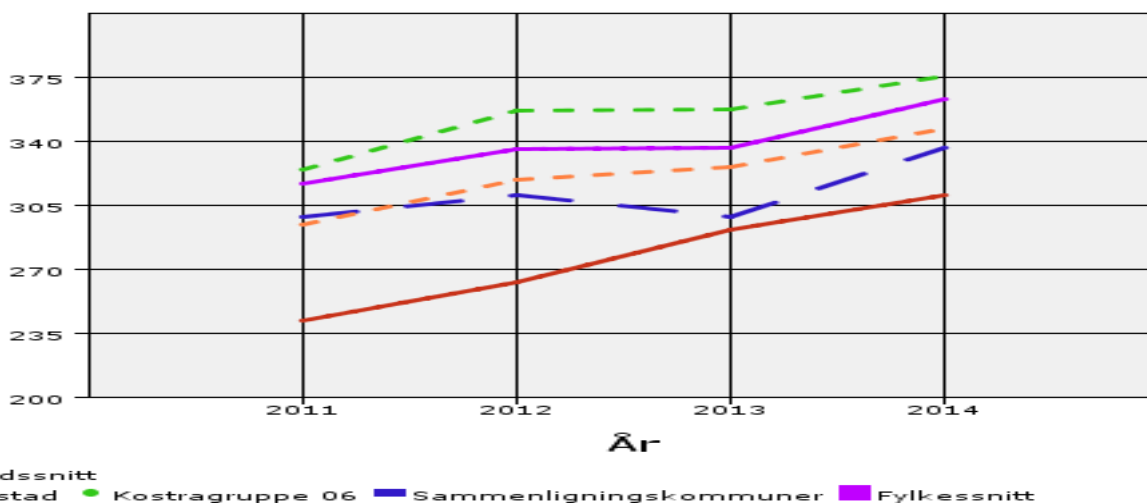
år	2011	2012	2013	2014
Ibestad	105	93	90	113
Kostragruppe 06	183	204	202	210
Sammenligningskommuner	176	178	172	201
Fylkessnitt	197	201	204	223
Landssnitt	179	192	198	212

Andel av befolkning som mottar kjernetjenester til hjemmeboende

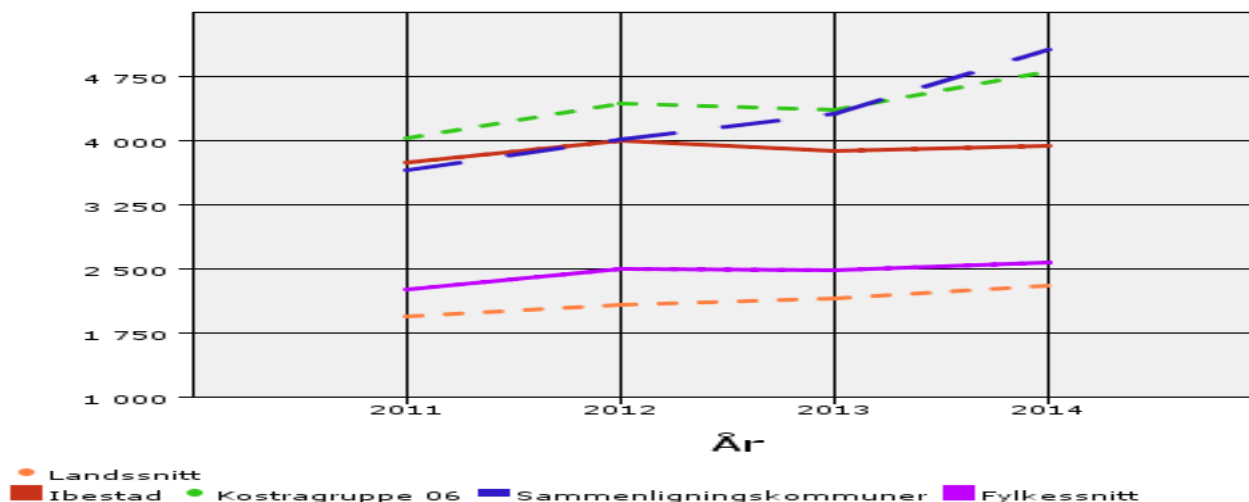
år	2011	2012	2013	2014
Ibestad	8,23	8,37	7,73	7,87
Kostragruppe 06	6,09	6,08	6,02	6,12
Sammenligningskommuner	5,06	5,25	5,52	5,58
Fylkessnitt	4,04	4,02	4,15	4,07
Landssnitt	3,94	3,92	3,91	3,87

Netto driftsutgifter per mottakere av kommunal pleie- og omsorgstjeneste (tusen kr)

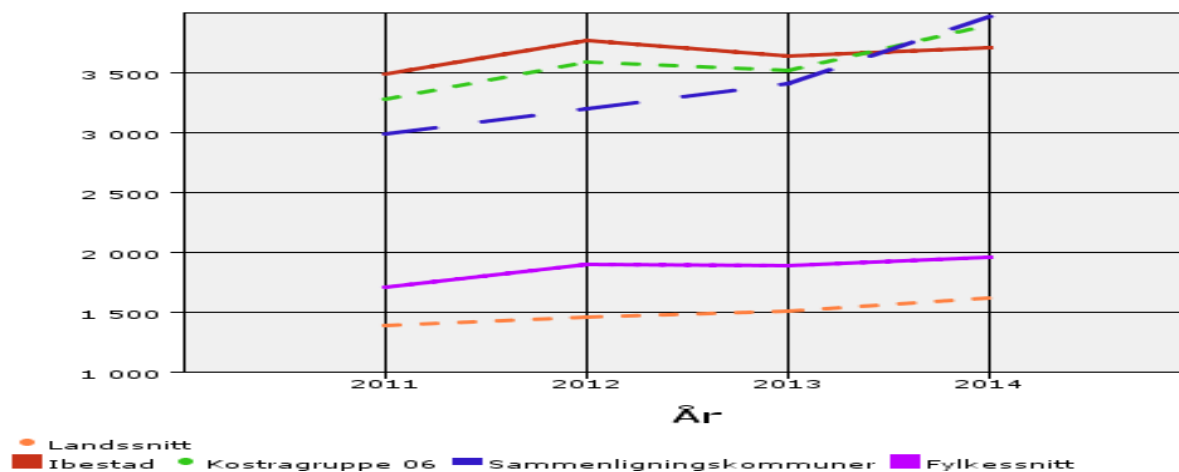
år	2011	2012	2013	2014
Ibestad	242	263	292	311
Kostragruppe 06	325	357	358	376
Sammenligningskommuner	299	311	299	337
Fylkessnitt	317	336	337	363
Landssnitt	295	319	326	347

Netto driftsutgifter kommnehelse per innbygger

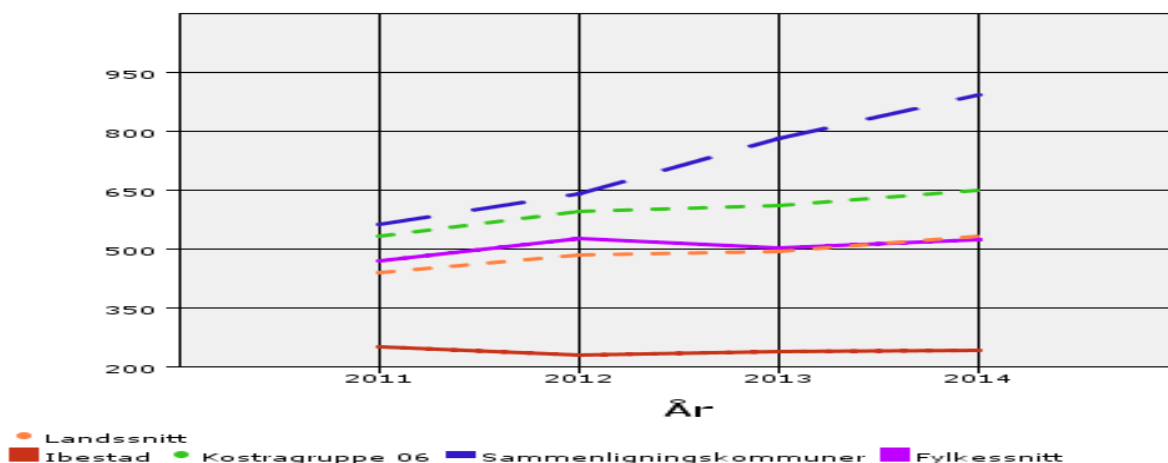
år	2011	2012	2013	2014
Ibestad	3 743	4 010	3 880	3 952
Kostragruppe 06	4 029	4 434	4 364	4 815
Sammenligningskommuner	3 665	4 026	4 317	5 076
Fylkessnitt	2 264	2 510	2 488	2 581
Landssnitt	1 954	2 083	2 153	2 311

Netto driftsutgifter diagnose, rehabilitering, behandling per innb.

år	2011	2012	2013	2014
Ibestad	3 490	3 773	3 639	3 709
Kostragruppe 06	3 280	3 589	3 515	3 900
Sammenligningskommuner	2 985	3 197	3 407	3 971
Fylkessnitt	1 712	1 901	1 890	1 956
Landssnitt	1 394	1 458	1 507	1 615

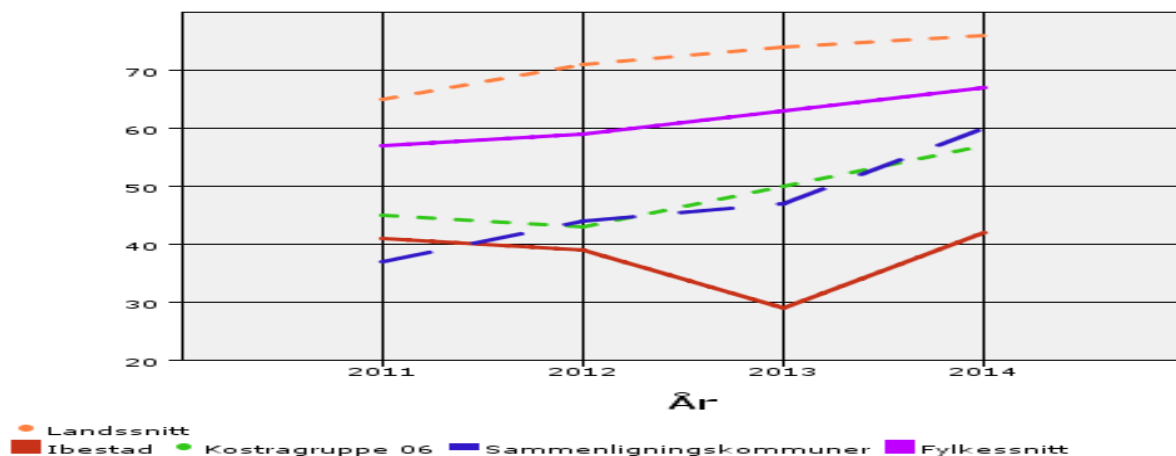
Netto driftsutgifter skolehelse og helsestasjon per innb.

år	2011	2012	2013	2014
Ibestad	253	230	239	243
Kostragruppe 06	534	598	611	650
Sammenligningskommuner	564	642	784	893
Fylkessnitt	470	527	504	525
Landssnitt	440	485	496	535

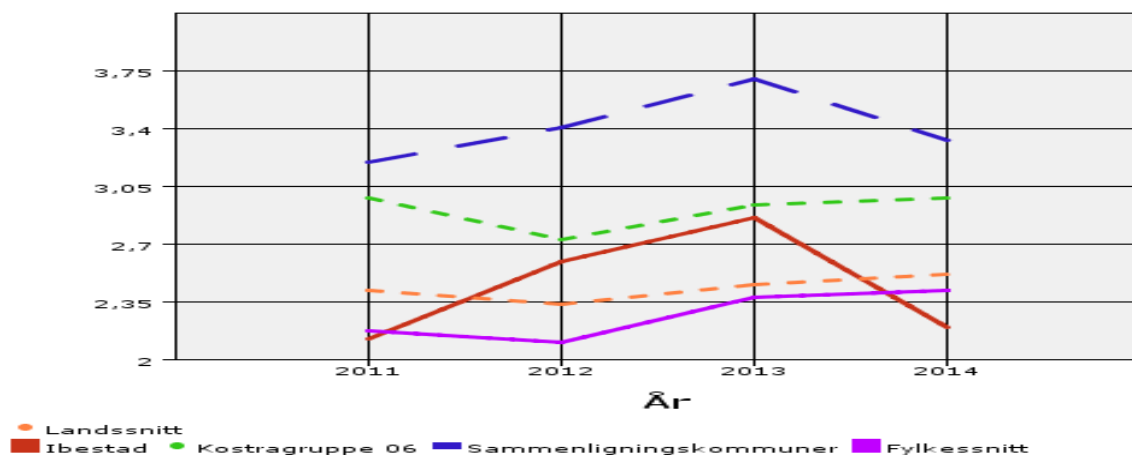
Sosial og barnevern

Netto driftsutgifter per sosialhjelpsmottaker (tusen kr)

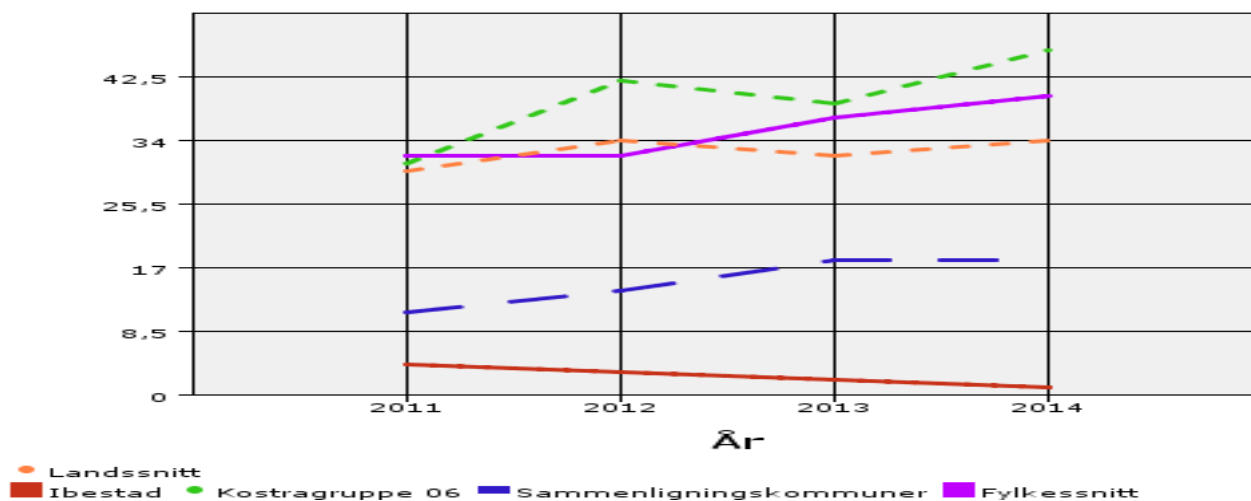
år	2011	2012	2013	2014
Ibestad	41	39	29	42
Kostragruppe 06	45	43	50	57
Sammenligningskommuner	37	44	47	60
Fylkessnitt	57	59	63	67
Landssnitt	65	71	74	76

Andel sosialhjelpsmottakere av alle innbyggere i kommunene

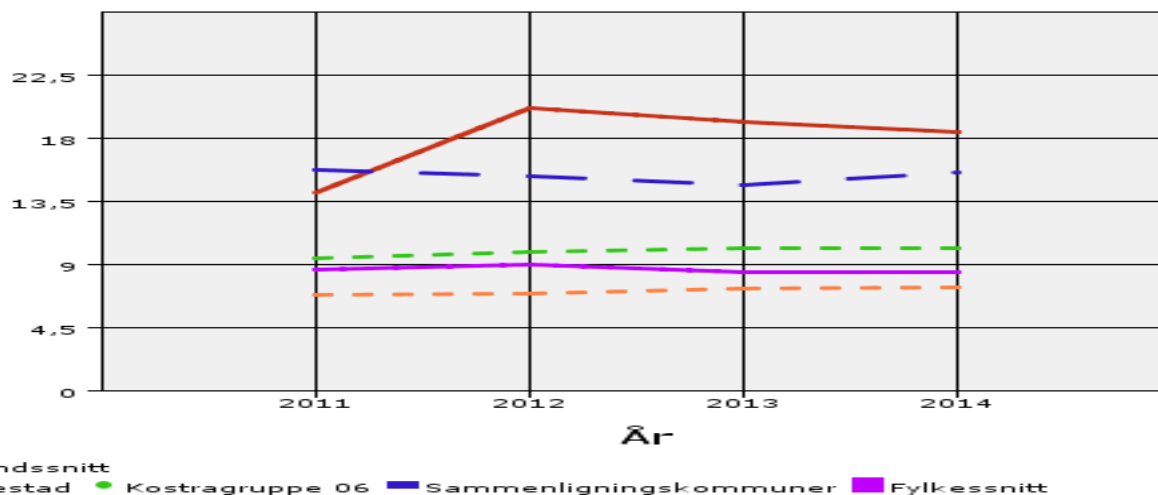
år	2011	2012	2013	2014
Ibestad	2,13	2,60	2,86	2,20
Kostragruppe 06	2,98	2,73	2,94	2,98
Sammenligningskommuner	3,20	3,41	3,70	3,33
Fylkessnitt	2,18	2,11	2,38	2,42
Landssnitt	2,42	2,34	2,46	2,52

Netto driftsutgifter per barn med undersøkelse eller tiltak (tusen kr)

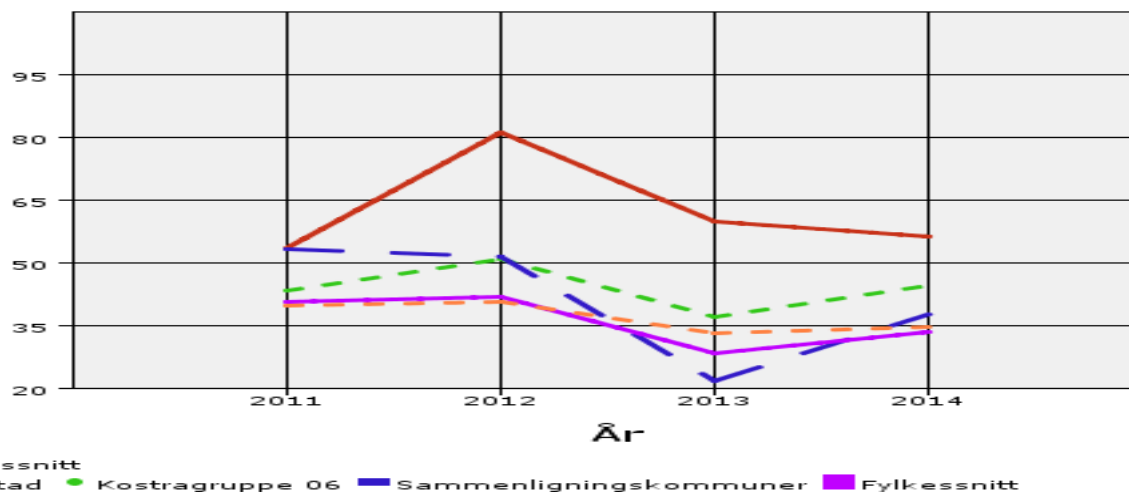
år	2011	2012	2013	2014
Ibestad	4	3	2	1
Kostragruppe 06	31	42	39	46
Sammenligningskommuner	11	14	18	18
Fylkessnitt	32	32	37	40
Landssnitt	30	34	32	34

Andel barn med undersøkelse eller tiltak av innbyggere 0 til 17 år

år	2011	2012	2013	2014
Ibestad	14,16	20,17	19,15	18,41
Kostragruppe 06	9,46	9,93	10,13	10,20
Sammenligningskommuner	15,72	15,31	14,71	15,53
Fylkessnitt	8,60	9,01	8,44	8,48
Landssnitt	6,87	6,94	7,25	7,42

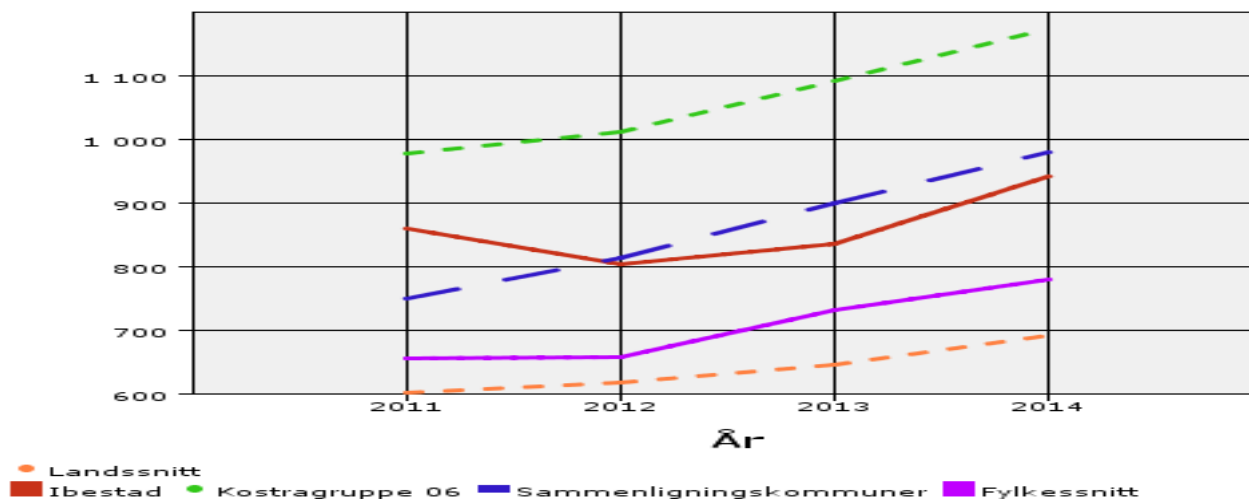
Andel undersøkelser av barn som førte til tiltak

år	2011	2012	2013	2014
Ibestad	53,57	81,25	60,00	56,25
Kostragruppe 06	43,56	50,99	37,18	44,56
Sammenligningskommuner	53,54	51,58	21,79	37,88
Fylkessnitt	40,75	42,02	28,57	33,48
Landssnitt	40,03	40,94	33,19	34,69

Andre tjenester

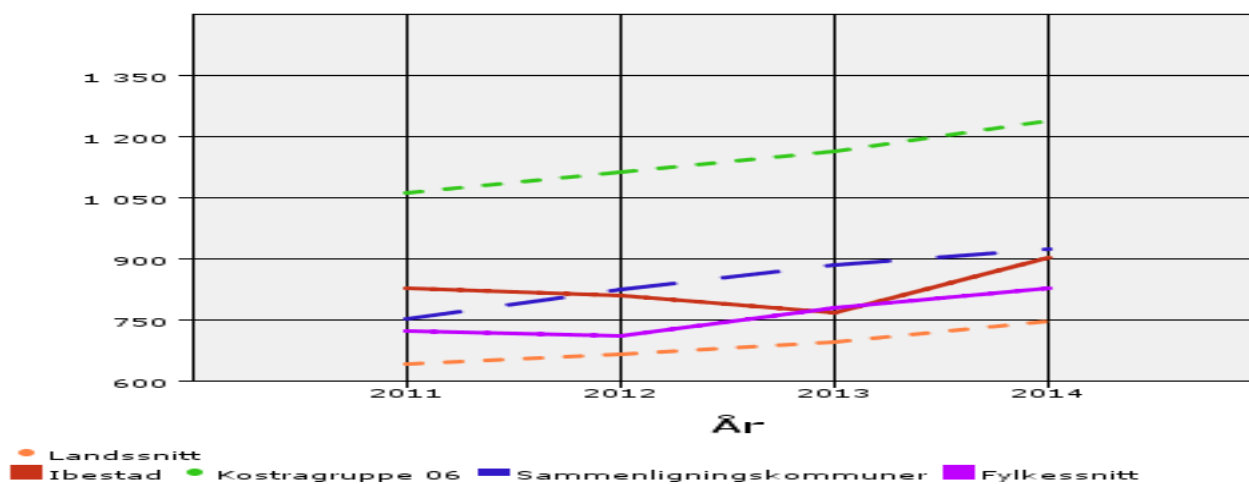
Netto driftsutgifter brann-ulykke pr. innbygger

år	2011	2012	2013	2014
Ibestad	860	803	835	942
Kostragruppe 06	978	1 011	1 091	1 173
Sammenligningskommuner	749	814	900	980
Fylkessnitt	656	657	732	780
Landssnitt	601	617	645	692

Brann- og ulykkesvern

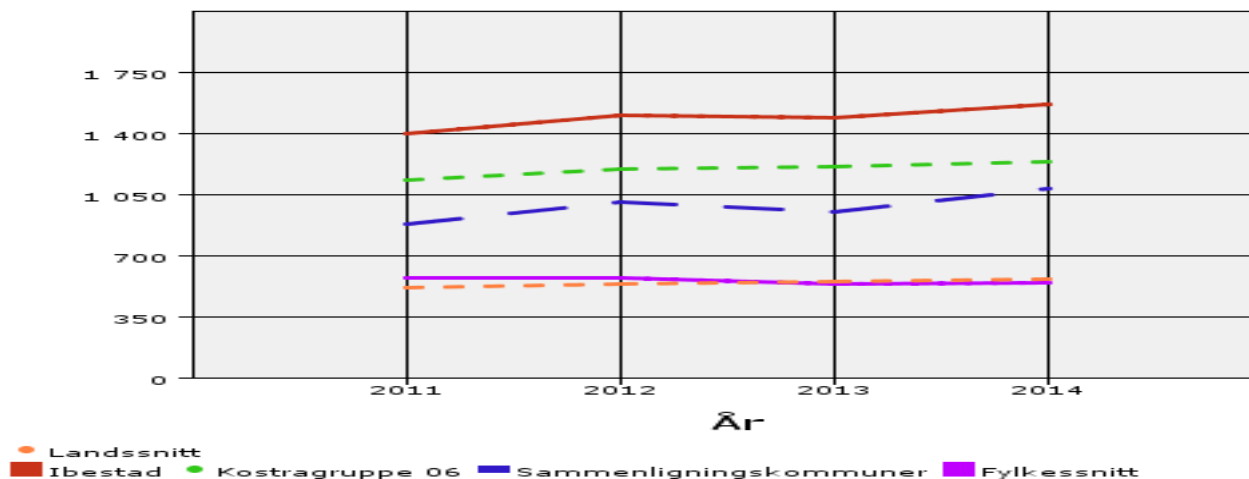
Netto driftsutgifter brann ulykke per innbygger

år	2011	2012	2013	2014
Ibestad	827	810	768	903
Kostragruppe 06	1 061	1 113	1 163	1 239
Sammenligningskommuner	754	824	884	924
Fylkessnitt	722	710	779	828
Landssnitt	642	666	696	746

Kirke

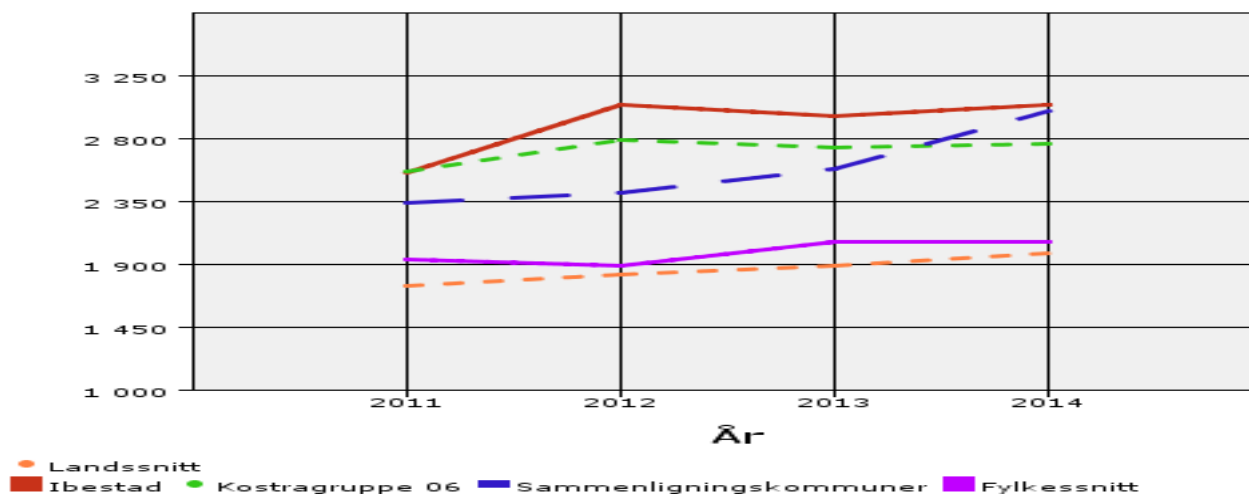
Netto driftsutgifter kirke per innbygger

år	2011	2012	2013	2014
Ibestad	1 401	1 503	1 490	1 569
Kostragruppe 06	1 132	1 195	1 209	1 239
Sammenligningskommuner	880	1 009	954	1 086
Fylkessnitt	571	575	542	549
Landssnitt	521	542	551	570

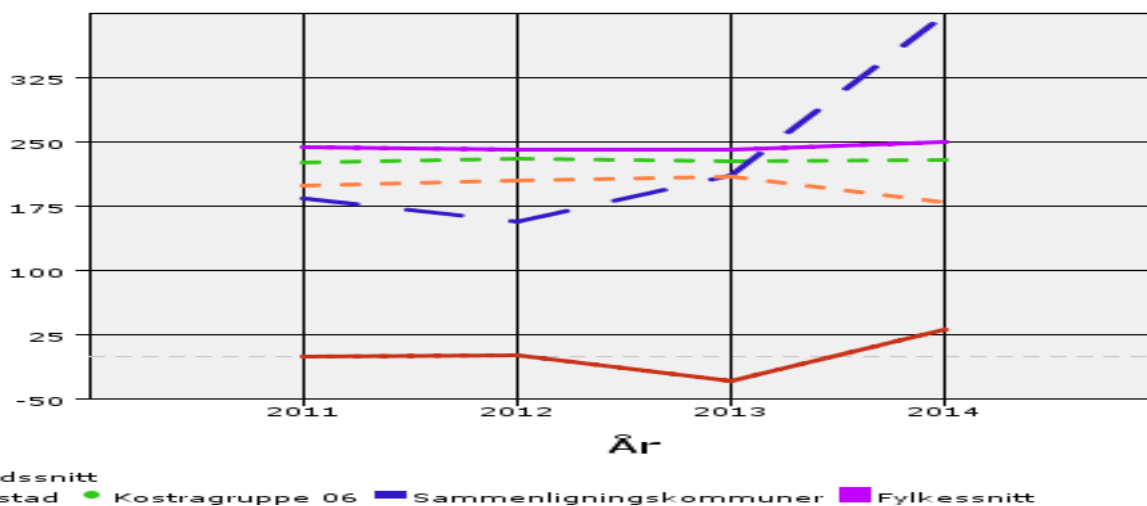
Kultur

Netto driftsutgifter til kultur per innbygger

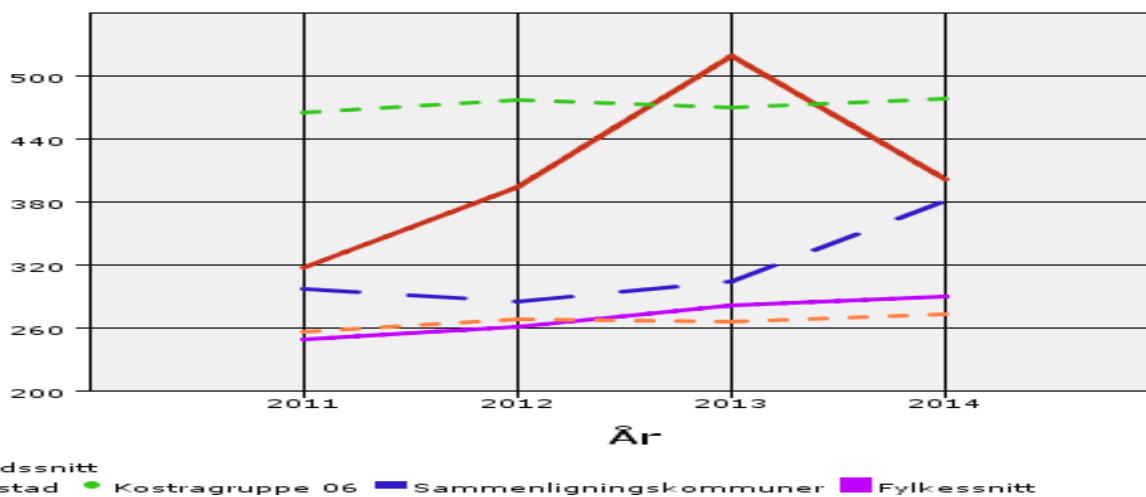
år	2011	2012	2013	2014
Ibestad	2 560	3 039	2 957	3 044
Kostragruppe 06	2 562	2 792	2 733	2 767
Sammenligningskommuner	2 343	2 413	2 579	3 001
Fylkessnitt	1 932	1 887	2 060	2 063
Landssnitt	1 742	1 825	1 891	1 978

Netto driftsutgifter idrett per innbygger

år	2011	2012	2013	2014
Ibestad	0	1	-29	31
Kostragruppe 06	226	231	228	230
Sammenligningskommuner	185	157	211	399
Fylkessnitt	244	241	242	250
Landssnitt	200	205	210	180

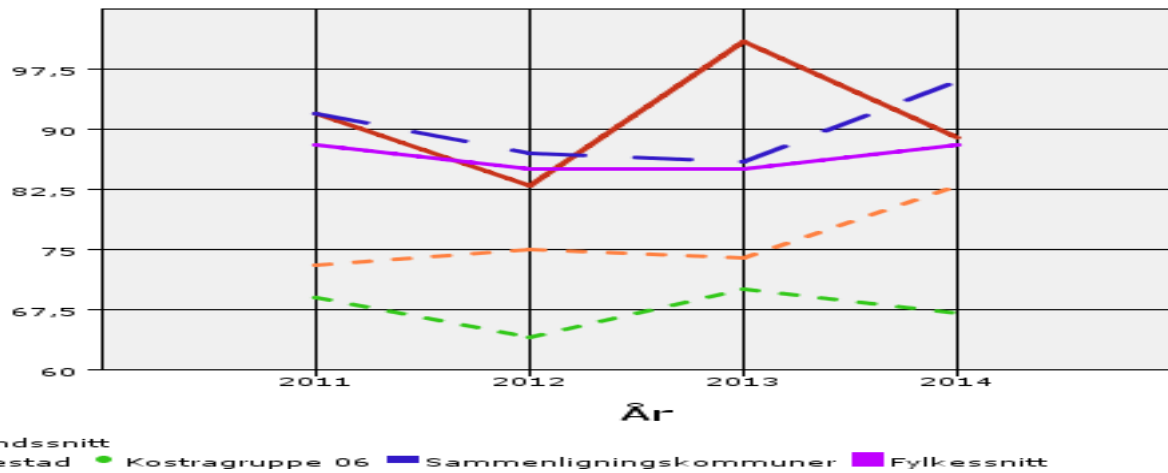
Netto driftsutgifter folkebibliotek per innbygger

år	2011	2012	2013	2014
Ibestad	318	395	520	402
Kostragruppe 06	465	477	470	479
Sammenligningskommuner	298	285	305	382
Fylkessnitt	249	262	282	290
Landssnitt	257	269	266	274

Samferdsel

Netto driftsutgifter per km kommunal vei (tusen kr)

år	2011	2012	2013	2014
Ibestad	92	83	101	89
Kostragruppe 06	69	64	70	67
Sammenligningskommuner	92	87	86	96
Fylkessnitt	88	85	85	88
Landssnitt	73	75	74	83